

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2015 ж. 27 ақпандағы №143 бұйрығымен бекітілген
нысанға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдарында
жариялану мақсаты үшін
2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
жеке қаржылық есептілігінің нысандары

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

Бет

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН
ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

1

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

2-4

Жеке қаржылық есептілігінің нысандары

Жеке бухгалтерлік баланс (№1 нысан)

5-6

Пайда мен залал туралы жеке есеп (№2 нысан)

7-8

Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп (№3 нысан)

9-11

Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп (№4 нысан)

12-15

Жеке қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба

16-59

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ**

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компанияның 2016 ж. 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Комитет жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 ж. 27 ақпандағы №143 бұйрығымен бекітілген жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептілігінің нысандарына («№143 Бұйрық») сәйкес дайындауға жауапты.

Жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Компания қызметінің жеке қаржылық жағдайы мен жеке қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- №143 бұйрықпен бекітілген қаржылық есептіліктің нысанына, сондай-ақ ХҚЕС негізінде дайындалынған жеке қаржылық есептілігіне сәйкестігіне; және
- Компанияның өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Компанияның басшылығы сондай-ақ:

- Компанияның тиімді, әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қамтамасыз етуге;
- есепке алуды Компанияның мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Компанияның жеке қаржылық жағдайы жөніндегі жеткілікті, әрі дәл ақпаратты беруге және жылдық жеке қаржылық есептілік нысандарының №143 бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептіліктің нысанына сәйкестігін қамсыздандыруға және жеке қаржылық есептің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті бухгалтерлік есеп заңнамасы мен ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Компания активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтау және алын алуға жауапты.

Компания басшылығы 2016 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші жеке қаржылық есептілігінің нысандарына 2017 ж. 13 наурызда қол қойды.

Компания басшылығы атынан:

Қ.Қ. Алпысбаев
Президент

2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев
Қаржы вице-президенті

2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2017 ж. 13 наурыз

ЖЫЛДЫҚ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Директорлар кеңесі мен
Акционеріне:

Ескертпесі бар пікір

Біз 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күні аяқталған жыл іші №1, №2, №3, №4 нысандардан, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен басқа да түсіндірме ақпаратты қамтитын түсіндірме жазбадан тұратын қоса берілген «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі «Компания») жеке қаржылық есептілігінің нысандарына аудит жүргіздік. Басшылық жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 ж. 27 ақпандағы №143 бұйрығына сәйкес дайындалды.

Біздің пікірімізше, «Ескертпесі бар пікір білдіру негізі» бөлімінде баяндалған жағдайлардың мүмкін әсерін есепке алмағанда, 2016 ж. іші жеке қаржылық есептілігінің нысандары барлық елеулі аспектілер тұрғысынан алғанда Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2015 ж. 27 ақпандағы №143 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Ескертпесі бар пікір білдіру негізі

Біз 2007 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардың құнына қатысты жеткілікті аудиторлық дәлелдер ала алмадық. Сондай-ақ, 2-ші Ескертуде сипатталған Компанияның есеп саясатына сәйкес, еншілес ұйымдарға инвестициялар өзіндік құн әдісімен есептеледі, соған сәйкес инвестициялардың артуы жарғылық капиталына жарна ретінде салынған активтердің баланстық құны бойынша көрсетілуі керек. 2007-2016 жж. ішінде Компания баланстық құны 48,461,151 мың теңге сомасындағы активтерді еншілес ұйымдардың жарғылық капиталына жарна ретінде салып, осы активтерден 17,010,452 мың теңге мөлшерінде қосымша бағалануды таныды, біздің пікірімізше, бұл өзіндік құн әдісіне сәйкес келмейді. Бұдан қоса, 10-шы Ескертуде көрсетілгендей, Компания инвестиция құнының әлеуетті төмендеуін көрсететін индикаторлар болған кезде инвестиция құнының төмендеуіне тест өткізбеген, бұл біздің пікірімізше, 36 ХҚЕС (IAS) «Активтердің құнсыздануы» талаптарына сәйкес келмейді. Сәйкесінше, біз осы сомаларға қандай да бір түзетулер жасау қажеттілігін анықтай алмадық.

Жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау негізі және пайдаланудағы шектеулер

Пікірімізге өзгертулер енгізбей, біз қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілігінің нысандарын дайындаудың негізі көрсетілген 2-ші Ескертуге назар аударамыз. Есептіліктің жеке нысандары Топтың Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 ж. 27 ақпандағы №143 Бұйрығының талаптарын орындауы үшін дайындалған. Соған байланысты, есептіліктің жеке нысандары басқа мақсаттар үшін жарамсыз болуы мүмкін.

Басқа деректер

Компания 2016 ж. іші жеке қаржылық есептілігін Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындады. Біз осы есептілік бойынша ескертпесі бар аудиторлық пікірді 2017 ж. 13 наурызда шығардық және онда Компанияның байланысты тараптармен жасалған операциялардың маңыздылығына назар аудартқанбыз. Біздің пікірімізде осы мәселеге қатысты ескертпелер жоқ.

Басшылық жауапкершілігі

Басшылық осы жеке қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы Министірінің 2015 ж. 27 ақпандағы № 143 бұйрығына сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылық ықылассыз іс-қимылдар немесе қателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылықсыз жеке қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Аудиторлар жауапкершілігі

Біздің жауапкершілігіміз осы жеке қаржылық есептілігінің нысандары туралы өзіміз жүргізген аудит негізінде пікір білдіруден тұрады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар аудиторлардың әдеп нормаларын сақтауын, сондай-ақ аудиттің жеке қаржылық есептілігінің нысандарына елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды түрде сенімді болатындай етіп жоспарлануы мен жүргізілуін талап етеді.

Аудит жеке қаржылық есептілігінің нысандарындағы сандық көрсеткіштерді және ондағы ақпараттың ашылуын растайтын аудит дәлелдерін алу үшін қажет рәсімдерді өткізуден тұрады. Рәсімдерді таңдау ықылассыз іс-қимылдардың немесе қателердің салдарынан жеке қаржылық есептілігі нысандарының елеулі бұрмалануы қатерін бағалауды қосқанда, аудиторлардың кәсіби пайымдауларына тәуелді. Мұндай тәуекелдерді бағалау барысында аудитор ішкі бақылау жүйесін оның тиімділігі туралы пікір айту үшін емес, жағдайларға сәйкес келетін аудит рәсімдерін әзірлеу үшін жеке қаржылық есептілігінің нысандарын жасау және нақтылаудың ішкі бақылау жүйесін қарастырады. Аудитке сондай-ақ қолданылған есеп саясатының тиісті сипаты мен басшылық жасаған бухгалтерлік болжамдардың негізділігін бағалау, сондай-ақ жеке қаржылық есептілік нысандарының жалпы ұсынылуын бағалау кіреді.

Біз өзіміз алған аудит дәлелдері пікір білдіру үшін жеткілікті әрі тиісті негіз болатынына сенеміз.

Алуа Есимбекова
Тапсырма бойынша серіктес
АҚШ, Нью Гемпшер Шататының
Қоғамдық бухгалтері
2014 ж. 12 маусым
Лицензия №07348

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасы бойынша
аудит жүргізуге құқығы бар
№0000015 лицензиясы, түрі МҚЮ - 2,
Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген

Дәулет Қуатбеков
Орындаушы аудитор
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитормы
2002 ж. 15 ақпандағы
№0000523 біліктілік куәлігі
Қазақстан Республикасы

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

2017 ж. 13 наурыз
Алматы, Қазақстан Республикасы

**2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС**

№1 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

**Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі
010000**

мың теңге

АКТИВТЕР	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	21,791,286	18,780,572
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	011	-	-
Туынды қаржы құралдары	012	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	013	-	-
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері	015	25,166,519	16,251,936
Қысқа мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	016	43,767,983	32,710,079
Ағымдағы табыс салығы	017	-	-
Қорлар	018	11,600,529	12,584,902
Басқа да қысқа мерзімді активтер	019	101,398,891	97,818,445
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010 жолдан 019 жолды қоса алғанда сомасы)	100	203,725,208	178,145,934
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	10,097,030	41,445,270
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	110	155,695	155,695
Туынды қаржы құралдары	111	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	112	-	-
Өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	113	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері	114	1,006,550,026	998,762,849
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	115	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	116	-	-
Инвестициялық мүлік	117	-	9,273,272
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	118	1,282,800,594	1,160,483,451
Биологиялық активтер	119	-	-
Барлау және бағалау активтері	120	-	-
Материалдық емес активтер	121	9,276,445	6,163,482
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	123	298,712,112	328,037,956
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110 жолдан 123 жолды қоса) алғанда сомасы)	200	2,597,494,872	2,502,876,705
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		2,811,317,110	2,722,467,909

**2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (жалғасы)**

№1 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

мың теңге

МІНДЕТТЕМЕ ЖӘНЕ КАПИТАЛ	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	210	10,607,728	117,090,672
Туынды қаржы құралдары	211	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері	212	10,270,037	4,656,315
Қысқа мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	213	86,108,317	71,084,655
Қысқа мерзімді резервтер	214	48,067,799	30,188,574
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	215	96,004	223,628
Қызметкерлерге сыйақылар	216	4,020,320	7,286,852
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	217	26,459,222	39,158,117
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210 жолдан 217 жолды қоса алғанда сомасы)	300	185,629,427	269,688,813
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	310	131,927,068	115,287,128
Туынды қаржы құралдары	311	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері	312	761,071,052	728,169,217
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	313	-	-
Ұзақ мерзімді резервтер	314	-	48,601,265
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	315	198,105,141	198,696,248
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	316	5,073,239	13,377,500
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса алғанда сомасы)	400	1,096,176,500	1,104,131,358
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	993,460,480	865,393,896
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412	-	-
Резервтер	413	(38,980,027)	(43,692,619)
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	414	575,030,730	526,946,461
Аналық ұйымның меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғанда сомасы)	420	1,529,511,183	1,348,647,738
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	1,529,511,183	1,348,647,738
Баланс (300 жол + 301 жол + 400 жол + 500 жол)		2,811,317,110	2,722,467,909

Компания басшылығы атынан:

Қ.Қ. Алпысбаев
Президент

2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев
Қаржы вице-президенті

2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2017 ж. 13 наурыз

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

№2 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

**Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі
010000**

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезеңге	Алдағы кезеңге
Түсім	010	474,320,167	608,329,299
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	(390,978,859)	(502,771,146)
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	012	83,341,308	105,558,153
Сату бойынша шығындар	013	-	-
Әкімшілік шығындар	014	(34,232,551)	(50,781,638)
Басқа шығындар	015	-	-
Басқа табыстар	016	-	-
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	49,108,757	54,776,515
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	021	43,903,382	29,563,881
Қаржыландыру бойынша шығындар	022	(61,346,936)	(47,150,881)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы)	023	-	-
Басқа да операциялық емес табыстар	024	7,304,052	6,587,522
Басқа да операциялық емес шығындар	025	(569,361)	(65,772,563)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020 жолдан 025 жолды қоса алғанда)	100	38,399,894	(21,995,526)
Табыс салығы бойынша шығындар	101	(4,694,896)	(7,417,604)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100 жол – 101 жол)	200	33,704,998	(29,413,130)
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты жыл іші пайда: (200 жол + 201 жол):	300	33,704,998	(29,413,130)
аналық ұйымның меншік иелері		33,704,998	(29,413,130)
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Басқа да жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400	5,663,363	(42,695,506)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды қайта бағалау	410		
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау	411	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	412	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	413	950,771	253,309
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына табыс салығы мөлшерлемесін өзгерту тиімділігі	414	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	415	4,417,426	(43,491,357)
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	416	295,166	542,542
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417	-	-
Басқа да жиынтық пайданың басқа да құрауыштары	418	-	-
Пайда (залал) құрамында қайта сыныптау кезіндегі түзету	419	-	-
Басқа да жиынтық пайда құрауыштарының салықтық тиімділігі	420	-	-

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)**

№2 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

**Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі
010000**

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	мың теңге	
		Есептік кезеңге	Алдағы кезеңге
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	39,368,361	(72,108,636)
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
аналық ұйымның меншік иелері		39,368,361	(72,108,636)
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	68	(60)
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		68	(60)
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Компания басшылығы атынан:

Қ.Қ. Алпысбаев
Президент

2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев
Қаржы вице-президенті

2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2017 ж. 13 наурыз

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
(тура әдіс)**

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

**Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6,
индексі 010000**

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезең үшін	мың теңге
			Алдағы кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	515,609,261	659,782,766
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	446,505,167	571,248,291
басқа да табыс	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	21,917,723	25,157,299
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	34,282,851	24,798,478
басқа да түсімдер	016	12,903,520	38,578,698
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	(426,474,326)	(597,666,562)
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	(215,468,487)	(359,248,907)
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	(1,022,208)	(16,661,350)
еңбек ақыны төлеу бойынша төлемдер	023	(92,314,524)	(115,688,496)
сыйақы төлемдері	024	(52,922,825)	(41,483,959)
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	(40,732,939)	(34,748,282)
басқа да төлемдер	027	(24,013,343)	(29,835,568)
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	89,134,935	62,116,204

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)
(тура әдіс)**

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

**Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6,
индексі 010000**

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 051 жолды қоса алғанда сомасы)	040	46,555,909	38,740,253
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сату	041	1,873	15,402
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
басқа да ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	10,466,920	10,711,173
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	-	-
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046	1,198,107	3,467,048
басқа да қаржы активтерін өткізу	047	23,050,615	14,653,533
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	048	-	-
алынған дивидендтер	049	1,721,078	538,725
алынған сыйақылар	050	-	-
басқа түсімдер	051	10,117,316	9,354,372
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	(238,261,119)	(167,664,033)
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу	061	(194,866,372)	(132,944,228)
материалдық емес активтерді сатып алу	062	(2,015,062)	(701,932)
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064	-	(155,695)
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066	-	-
басқа қаржы активтерін алу	067	(22,936,169)	(11,437,301)
несие беру	068	(18,443,516)	(9,898,765)
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	070	-	(12,526,112)
басқа төлемдер	071	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол – 060 жол)	080	(191,705,210)	(128,923,780)

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)
(тура әдіс)**

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6,

индексі 010000

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ		Жол коды	Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы				
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090	242,879,500	112,274,827	
оның ішінде:				
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	177,923,000	68,665,945	
несиелерді алу	092	64,956,500	43,608,882	
алынған сыйақылар	093	-	-	
басқа түсімдер	094	-	-	
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100	(136,476,903)	(49,927,245)	
оның ішінде:				
несиелерді өтеу	101	(129,304,596)	(31,557,937)	
сыйақы төлеу	102	-	-	
дивидендтерді төлеу	103	-	(300,000)	
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-	
басқа кетулер	105	(7,172,307)	(18,069,308)	
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110	106,402,597	62,347,582	
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	(821,608)	351,894	
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол)	130	3,010,714	(4,108,100)	
6. Есептік кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	140	18,780,572	22,888,672	
7. Есептік кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	21,791,286	18,780,572	

Компания басшылығы атынан:

Қ.Қ. Алпысбаев
Президент

2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев
Қаржы вице-президенті

2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2017 ж. 13 наурыз

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП**

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы					Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	мың теңге Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
Алдағы жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо								
Есеп саясатындағы өзгеріс	010	793,329,985	-	-	(743,804)	555,058,523	-	1,347,644,704
Қайта есептелген сальдо (010 жол + 011 жол)*	011	-	-	-	-	-	-	-
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (210 жол + 220 жол):	100	793,329,985	-	-	(743,804)	555,058,523	-	1,347,644,704
Жыл іші пайда (залал)	200	-	-	-	(42,948,815)	(29,159,821)	-	(72,108,636)
	210	-	-	-	-	(29,413,130)	-	(29,413,130)
Басқа жиынтық пайда, барлығы (221 жолдан 229 жолды қоса алғанда сомасы):	220	-	-	-	(42,948,815)	253,309	-	(42,695,506)
оның ішінде:								
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан түсетін өсім	221	-	-	-	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан амортизацияны аудару	222	-	-	-	-	-	-	-
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	223	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	-	253,309	-	253,309
Еншілес ұйымдардың жерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістердің тиімділігі	226	-	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	227	-	-	-	(43,491,357)	-	-	(43,491,357)
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	228	-	-	-	542,542	-	-	542,542
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	229	-	-	-	-	-	-	-

2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысан: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: жеке

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 62,908 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

Жол коды	Құрауыштардың атауы	Аналық ұйымның капиталы					Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	мың теңге Капитал жиыны
		Жаргылқ (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
300	Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310 жолдан 318 жолды қоса алғанда сомасы):	72,063,911	-	-	-	1,047,759	-	73,111,670
	оның ішінде:	-	-	-	-	-	-	-
310	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	-	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны	-	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару	-	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда	-	-	-	-	-	-	-
311	Меншік иелерінің жарналары	-	-	-	-	-	-	-
312	Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	72,063,911	-	-	-	50,816	-	72,114,727
313	Бизнесі біріктірумен байланысты үлес құралдарын шығару	-	-	-	-	-	-	-
	Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	-	-	-	-	-	-	-
314	Дивидендтерді төлеу	-	-	-	-	-	-	-
315	Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер	-	-	-	-	(4,559,619)	-	(4,559,619)
316	Меншік иелерімен басқа да операциялар	-	-	-	-	(952,660)	-	(952,660)
317	Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне өзгерістер	-	-	-	-	6,509,222	-	6,509,222
318	Есептік жылдың арналған салыдо	-	-	-	-	-	-	-
	(100 жол + 200 жол + 300 жол)	865,393,896	-	-	(43,692,619)	526,946,461	-	1,348,647,738

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)**

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы				Бөлінбеген пайда	Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	Мың теңге Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер			
Есептік жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо	400	865,393,896	-	-	(43,692,619)	526,946,461	-	1,348,647,738
Есеп саясатындағы өзгеріс	401	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (400 жол +/- 401 жол)	500	865,393,896	-	-	(43,692,619)	526,946,461	-	1,348,647,738
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (610 жол + 620 жол):	600	-	-	-	4,712,592	34,655,769	-	39,368,361
Жыл іші пайда (залал)	610	-	-	-	-	33,704,998	-	33,704,998
Басқа жиынтық пайда, барлығы (621 жолдан 629 жолды қоса алғанда сомасы):	620	-	-	-	4,712,592	950,771	-	5,663,363
оның ішінде:								
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы өсім	621	-	-	-	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы амортизацияны аудару	622	-	-	-	-	-	-	-
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	623	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	-	950,771	-	950,771
Еңшілес компаниялардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының ставкасындағы өзгерістердің тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	627	-	-	-	4,417,426	-	-	4,417,426
Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	628	-	-	-	295,166	-	-	295,166
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	629	-	-	-	-	-	-	-

**2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)**

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы					Бақыламай- тын меншік иелерінің үлесі	Мың теңге
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншіктің үлес құралдары	Резервтер	Бөлінбеген пайда		
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 жолдан 718 жолды қоса алғанда сомасы)	700	128,066,584	-	-	-	13,428,500	-	141,495,084
оның ішінде:								
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:								
Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары								
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	711	128,066,584	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктірумен байланысты үлес құралдарын шығару	712	-	-	-	-	-	-	128,066,584
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	713	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	714	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер	715	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен басқа да операциялар	716	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне басқару	717	-	-	-	-	657,924	-	657,924
Есептік жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо (500 жол + 600 жол + 700 жол)	718	-	-	-	-	12,770,576	-	12,770,576
800	800	993,460,480	-	-	(38,980,027)	575,030,730	-	1,529,511,183

Компания басшылығы атынан:

Қ.Қ. Алпысбаев

Президент

2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев

Қаржы вице-президенті

2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова

Бас бухгалтер

2017 ж. 13 наурыз

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «Мемлекет») қаулысына сәйкес Қазақстанда теміржол саласындағы мемлекеттік активтер жөніндегі холдингтік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған болатын. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген. Компанияның тіркелген офисінің мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6.

Мемлекет атынан «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Компания Қазақстан Республикасында Мемлекет бақылайтын мемлекеттік теміржол жүйесін пайдалануды жүк тасымалы қызметін көрсету арқылы және теміржол инфрақұрылымын жөндеу мен ұстау арқылы жүзеге асырады. Мемлекет Қазақстанның теміржол саласын реттеу аясында жүк тасымалында Компания қолданатын тарифтерді белгілейді. Осы реттелетін тарифтер бір бірінен тасымалдау бойынша көрсетілетін қызмет түріне байланысты ажыратылады. Халықаралық транзиттік қатынас арқылы жүктерді тасымалдау бойынша тариф Мемлекетпен реттелмейді.

2016-2020 жж.-ға магистралды теміржол желісіне тариф жыл сайынғы жүк тасымалы тарифінің 4%-дық өсуімен Қазақстан Республикасы Үкіметімен бекітілді.

Қазақстан Республикасының нарығы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді, яғни экономикалық, саяси, әлеуметтік, соттық және заңи тәуекелдерге шалдыққыштықты танытуда. Қазақстандағы бизнесті реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгере алады және оларды негізсіз түсіндірудің мүмкіндігі бар. Қазақстанның болашақ экономикалық бағыты мемлекеттің салықтық және ақша-несиелік саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге және мемлекеттегі саяси жағдайдың өзгеруіне айтарлықтай тәуелді.

Қазақстан мұнай мен газдың зор көлемін өндіретіндіктен және экспорттайтындықтан Қазақстанның экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағасының өзгеруіне аса сезімтал. 2014-2015 жж. ішінде энергия қорларының бағасы төмендеді, бұл экспорттық табыстың төмендеуіне алып келді. 2015 ж. 20 тамызда Үкімет пен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ұлттық валютаның еркін құбылмалы бағамына негізделген жаңа ақша-несиелік саясатқа көшкенін жариялады және валюталық дәлізден бас тартты. 2015 ж. теңге негізгі шетел валюталарына қатысты айтарлықтай құнсызданды.

Компания басшылығы экономикалық жағдайдағы ағымдағы өзгерістерді бақылап, жақын болашақта Компания бизнесінің тұрақтылығы мен дамуын қамтамыз ету үшін қажетті деп санайтын шараларды іске асырып отыр. Алайда, бүгінгі таңда Компанияның болашақ шаруашылық нәтижелері мен қаржылық жағдайына экономикалық жағдайдағы өзгерістердің әсерін анықтау қиын.

Қазақстан Республикасында Компанияға Өкімет бақылау жүргізе отырып темір жол қызметтерінің ұзақ мерзімді саясатын айқындайды. Қазақстан Республикасының темір жол саласы 1997 ж. бастап қайта құрылымдау барысында, ол жүк тасымалы және инфрақұрылым және оған сәйкес тарифтердің бөлінуін қарастырып, сонымен қоса жолаушылар тасымалын субсидиялауын қамтиды. «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ даму саясатының компания топтары (бұдан әрі – «Топ») 2025 ж. дейін бизнестің трансформациялау Бағдарламасы нәтижелері және мемлекеттік жекешелендіру бағдарламасын есепке ала отырып «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-ның және «ҚТЖ-Инфрақұрылым» АҚ-ның құрылуын қарастыруда. 2016 ж. 1 шілдесінен бастап «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ жүк тасымалы қызмет көрсетуін бастады. 2017 ж. инфрақұрылым операторы қызметін құру жоспарлануда.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның жеке қаржылық есептілігінің нысандары Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңесімен (бұдан әрі – «ХҚЕСК») жарияланған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша – «ХҚЕС») және 2015 ж. 27 ақпанда Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің №143 бұйрығымен бекітілген, жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептіліктің нысандарына («№143 Бұйрық») сәйкес дайындалған.

Осы жеке қаржылық есептілік нысандары аналық компания «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның қаржылық есептілігі болып табылады. Осы жеке қаржылық есептілік нысандарына еншілес ұйымдар шоғырландырылған жоқ. Еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар өзіндік құны бойынша есепке алынды. Осы жеке қаржылық есептілік нысандары Компания басшылығымен 2017 ж. 13 наурызда бекітілген шоғырландырылған қаржылық есептілігімен бірге қарастырылуы керек.

Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес дайындалған «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары Қазақстан Республикасының заңнамасына сай әрекет ететін Компаниямен ашық пайдалануға берілген, және де Компанияның www.railways.kz корпоративтік сайтында орналастырылған.

Қызмет үздіксіздігі қағидасы

Компанияның жеке қаржылық есептілігінің нысандары қызметтің үздіксіздігі жорамалы негізінде дайындалған. Бұл жақын болашақта Компанияның активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді оның негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруды ұйғарады. Компания көлемді инвестициялық жобаларды операциялық қызметтен түскен ақша қаражатымен қоса Мемлекеттен алынған капитал мен сыртқы несиелер арқылы тарихи қаржыландырды. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның ағымдағы міндеттемелері 20,877,765 мың теңгеге есептік күнтізбеден кейін 12 ай көлемінде өтелуі қажет. Компания өз қызметіндегі қажетті ақша қаражаттарының көлеміне, сонымен бірге өтеуге қажетті берешекке және даму жоспарына баға бере отырып, өз қызметінде ақша қаражаттары қозғалысынан және өзінде бар қаражаттар көлемімен міндеттемелерін қаржыландыруға жеткілікті деп есептейді. Қызмет үздіксіздігі жорамалын бағалау кезінде Компания басшылығы Компанияның қаржылық жағдайын, күтілетін болашақ қаржылық нәтижелерін, несиелерін, қол жетімді несие қорлары мен өзінің инвестициялық сипаттағы міндеттемелерін, күтілетін тарифтерді, валюта бағамын және Компания алдынан өтетін басқа да тәуекелдерді есепке алды. Сәйкес талдауды жүзеге асырғаннан кейін Компания басшылығы Компания операциялық қызметті жалғастыру үшін және өзінің міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті қорларға ие деп есептеді және қызмет үздіксіздігі қағидасын қолдану орынды деп санайды.

Құнды анықтау негізі

Есеп беру күніне бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, жеке қаржылық есептілік нысандары тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Компанияның жеке қаржы есептілік нысандары Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Компанияның шетел құрылымдық бөлімшелерінің активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, ал пайдалар немесе залалдар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар басқа да табыстарда ескеріледі. Шетелдік ұйымдар шыққан кезде, аталған шетелдік ұйымдарға тиесілі жинақталған бағам айырмашылықтары пайда мен залалда танылады.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Шетелдік валюталардағы операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ»)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Reuters ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелер есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операцияны жасаған күнінен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде пайда болатын барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залалда көрсетіледі. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді.

Келесі кестеде мына күндерге теңгенің айырбастау бағамы берілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	333.29	340.01
Швейцар франкі	328.14	343.48
Ресей рублі	5.43	4.61

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

2016 ж. тамызында Компания Басшылығымен қайта еңгізіліп шығарылған стандарттар мен оларға арналған өзгертулері бар жаңа редакциядағы, есеп жүргізу қағидаларына, бухгалтерлік пайымдарына, ұсыну мен есеп жүргізу әдістеріне елеулі өзгерістер енгізбейтін, Есеп саясаты бекітілді.

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Компания 2016 ж. 1 қаңтарынан басталатын және осы күннен кейінгі жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енетін 1 ХҚЕС-ке «Қаржылық есептілікті ұсыну» түзетулерді 2015 ж. алдын-ала қолданды.

2016 ж. 1 қаңтардан бастап күшіне енген басқа өзгерістер:

- ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38 түзетулер «Рұқсат етілген амортизация әдістерін түсіндіру»;
- ХҚЕС (IAS) 27 түзетулер «Жеке қаржы есептілігінде үлестік қатысу әдісін қолдану»;
- 2012-2014 жж. аралығында ХҚЕС жыл сайын жетілдіру.

2012-2014 жж. аралығында болған ХҚЕС жыл сайынғы жетілдірулер кейбір ХҚЕС түзетулер енгізді. Олар төменде сипатталған;

ХҚЕС (IFRS) 5 түзетулер анайы жағдайлар үшін басқаруды қамтиды. Компания активті сату санатынан жеке меншікке беру санатына жіктейді (немесе керісінше). Ол мұндай өзгеріс бастапқы шығын жоспарын жалғасы ретінде қарастырылуы тиіс және, сондықтан, сату тұрғысынан ХҚЕС (IFRS) 5 түзетулерге қатысты талаптары қолданылмайтындығын түсіндіреді. Сондай-ақ түзетулер жеке меншікке берілген активтер есебі тоқтатылады деп нақтылайды. ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулер берілген актив бойынша жасалған келісімдердің қамтамасыз ету жалғаспалы қатысуын анықтау үшін, қосымша басқарманы қамтиды.

ХҚЕС (IAS) 19 түзетулер, еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызмет бағдарламасы бойынша міндеттемелерді дисконттау үшін пайдаланылатын мөлшерлеме есептік кезеңнің аяғындағы жоғары сапалы корпорациялық облигациялардың нарықтық кірістілігі негізінде анықталады деп түсіндіреді. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығының тереңдігін бағалау жеке деңгейде, валюта (валюта, яғни сыйақы төлеуге жататын) жасалуы тиіс. Жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығының жеткілікті тереңдігі жоқ валюталар үшін, мемлекеттік облигациялар бойынша есепті кезеңнің соңында нарық рентабельділігі көрсеткіштері сол валютада пайдаланылуы тиіс.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Осы түзетулерді қолдану барысында жеке қаржылық есептілікке елеулі әсер еткен жоқ.

Жаңа немесе қайта қаралған, шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар:

Компания мерзімінен бұрын және күшіне енбеген стандарттарды, түзетулерді және интерпретацияларды қолданбады.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар»

2009 ж. қараша айында шығарылған ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» қаржы активтерін жіктеу мен бағалауға жаңа талаптарды енгізуде. 2010 ж. қазан айында, қаржылық міндеттемелерді жіктеу мен бағалау және тоқтатылған деп тану бойынша жаңа талаптар мен түзетулер енгізілді. 2013 ж. қараша айында стандартты хеджирлеуді есепке алу, жаңа талаптарға сәйкес толықтырылды. Стандарттың жаңартылған нұсқасы 2014 ж. шілде айында шығарылды. Негізгі өзгертулер а) қаржылық активтердің құнсыздану талаптарын; б) қаржылық активтерді жіктеу және бағалау бойынша түзетулер «әділ құны бойынша бағаланатын басқа жиынтық табыстар» (әқбббжт) белгілі бір түрі үшін қарапайым борыштық құралдарын қозғады.

ХҚЕС (IFRS) 9 негізгі талаптар

- **Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау.** ХҚЕС 9 (IFRS) қолданылу саласында барлық танылған қаржылық активтер, олар бастапқы танудан кейін немесе амортизацияланған құн бойынша, не әділ құн бойынша бағалануға тиіс. Атап айтқанда, бизнес-моделі аясында ұсталатын борыштық құралдар, шартпен көзделген ақша ағындарын алуға бағытталған, соның ішінде тек қана негізгі соманы және ол бойынша пайыздар, әдетте, амортизацияланған құн бойынша бағаланады. бизнес-моделі аясында ұсталатын борыштық құралдар, шартпен көзделген ақша ағындарын алуға және қаржылық активті сатуға бағытталған, сондай-ақ, бар шарттық жағдайлар бойынша ақшалай ағындарын алу себепші болатын тек қана борыштың негізгі сомасы мен негізгі сомасы бойынша өтелмеген пайыздарды әдетте жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Барлық өзге борыштық және үлестік құралдар әділ құны бойынша бағаланады. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес ұйым (саудаға арналмаған және шартты түрде қайтару болып табылмайтын, бизнесті біріктірудің бір бөлігі ретінде сатып алушы танылған ХҚЕС (IFRS) 3) тек қана өзге жиынтық табыстың құрамында дивидендтерден алынған табысты пайда немесе залалда тану. оның ықтимал жоюға құқығынсыз, шешім қабылдай алады.
- **Қаржылық міндеттемелерді жіктеу және бағалау.** Өзгерістер әділ құны бойынша қаржылық міндеттемелер ретінде жіктелген әділ құны бойынша бағаланатын, пайда немесе шығын өзгеруіне байланысты олардың меншікті, несиелік тәуекелдерді және құру немесе ұлғайту есептік теңсіздікті пайда немесе шығындар өзге жиынтық кірісте танылуы тиіс. Әділ құнының өзгеруі қаржылық міндеттемелердің меншікті несиелік өзгеруіне байланысты пайда мен залал есебіне кейіннен қайта жіктеуіне жатпайды. ХҚЕС (IAS) 39 сәйкес қаржылық міндеттемелердің әділ құны бойынша өзгерістер пайда немесе залал арқылы бағаланып толығымен пайда мен залал есебінде танылды.
- **Құнсыздану.** Қаржы активтерінің құнсыздануын анықтау кезінде ХҚЕС (IAS) 39 қарастырылған шеккен шығындар моделін емес, күтілетін несиелік шығындар моделін қолдануын ХҚЕС (IFRS 9) талап етеді. Қаржылық активтерді тану күнінен бастап несиелік тәуекелдің өзгерістерін көрсету үшін, күтілетін несиелік шығындардың моделі, күтілетін несиелік шығындардың әрбір есепті күнге өзгерістерін есепке алуды талап етеді. Басқа сөзбен айтқанда, енді құнсыздануды тану үшін жоғары несиелік тәуекелді растайтын оқиғаларды күтуге қажет емес.
- **Хеджирлеу есебі.** Хеджирлеуді есепке алу жаңа ережелері ХҚЕС (IAS 39) белгілеген хеджирлеу қатынастарының үш түрін сақтайды. ХҚЕС (IFRS 9) әртүрлі операцияларға хеджирлеу есебін қолдану мүмкіндігіне қатысты неғұрлым жеңіл ережелерді қамтиды, хеджирлеу құралдары ретінде танылуы мүмкін қаржы құралдарының тізбесін, сондай-ақ тәуекел компоненттеріне қолдануға болатын хеджирлеу есебінің тізбесін кеңейтті. Сонымен қатар, тиімділігі үшін тест тұжырымдамасы экономикалық қарым-қатынасы бар қағидасына ауыстырылды. Хеджирлеу есептің тиімділігін ретроспективті бағалау бұдан былай қажет емес. Тәуекелдерді басқару жөніндегі ақпаратты ашып көрсету талаптары айтарлықтай кеңейтілді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Компания басшылығы 9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржылық құралдар» болашақта қолданылуы қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерде көрсетілген сомаларға ықпал ете алады деп күтеді.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Клиенттермен келісімшарттар бойынша табыс»

2014 ж. мамыр айында ХҚЕС (IFRS) 15 клиенттермен келісім-шарттар бойынша табысты есептеуде бірыңғай кешенді үлгісі жарияланды. ХҚЕС (IFRS) 15 күшіне енгеннен кейін, табысты тану бойынша ХҚЕС (IAS) 18, ХҚЕС (IAS) 11 ағымдағы стандарттарды ауыстырады. ХҚЕС (IFRS) 15 негізгі принципі: ұйым клиенттерге уәде берген тауарлар немесе қызметтер беру ретінде табыстарды, тауарлар немесе қызметтер айрбастау бойынша тиісті сыйақыны алу бойынша тануы тиіс. Атап айтқанда, стандарт табыс тану үшін бес қадам үлгісін енгізеді:

- Қадам 1: Сатып алушымен шарттарды анықтау
- Қадам 2: Келісім-шарттың орындалуы үшін жауапкершілікті анықтау
- Қадам 3: Келісім-шарттың бағасын анықтау
- Қадам 4: Келісім-шарттың орындалуы үшін жауапкершілікті арасындағы мәміле бағасын бөлу
- Қадам 5: Ұйым шарт бойынша міндеттемелерін орындаған кезде табыстарды тану

ХҚЕС (IFRS) 15 сәйкес ұйым табысты орындаушы өз міндеттемелерін орындаған кезде, яғни тауарлар мен қызметтерге бақылау орындаушыдан сатып алушыға ауысқан кезде танылады. Стандарт құрамында егжей-тегжейлі есепке алу және түрлі типтегі мәмілелерге қатысты талаптарын қамтиды. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 15 ақпарат көлемін толығырақ ашуды талап етеді.

2016 ж. сәуір айында, ХҚЕС жөніндегі Кеңес сәйкестендіруге қатысты міндеттемелерді орындауға, «қағида-агент» қарым-қатынас талдауына, сондай-ақ лицензиялау нұсқаулығын қолдануға қатысты ХҚЕС (IFRS) 15 түзетулер шығарды.

Компания басшылығы 15 ХҚЕС «Клиенттермен келісімшарттар бойынша табыс» болашақта қолданылуы табыстың сомалары мен танылу мерзіміне елеулі ықпал ете алады деп күтеді.

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал»

ХҚЕС (IFRS) 16 «Жал» жал бойынша шарттар мен жал беруші мен жал алушының арасындағы есебіне қатысты біріккен моделін енгізуде. Жаңа стандарт күшіне енгеннен кейін ХҚЕС (IAS) 17 және барлық байланысты түсініктемелерді алмастырады. ХҚЕС (IFRS) 16 жалға беру шарттар және қызмет көрсету шарттарын сатып алушы анықталған активті бақылау негізінде ажыратады. Жалға берушіге қатысты операциялық жал мен қаржылық жалдың арасындағы айырмашылық енді жоқ, оның орнына жалға беруші өз есебінде активті құқығына иелігі мен шартта қарастырылған міндеттемелерді орындау бойынша тануы тиіс, бірақ оған қысқа мерзімді жал мен төмен құнды жалдар кірмейді.

Актив басында бастапқы құны бойынша, бастапқы құн бойынша танылғаннан кейін жинақталған амортизация мен құнсызданудан жинақталған залалды шегергенде бастапқы құнымен, жалдау бойынша міндеттемелерге қайта бағалау түзетуулеріін енгізгеннен кейін танылады. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда қалған жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша бағаланады. Бастапқы танудан кейін жалдау бойынша міндеттеме пайыздар бойынша міндеттеме және жалдау төлемдеріне, сондай-ақ, басқалардың арасында, жалға алу шартының модификацияларына әсері түзетіледі. Сонымен қатар, ақша қаражаттарының қозғалысы туралы жіктеу, сондай-ақ сәйкес операциялық жалдау шарттары бойынша төлемдер ретінде өзгереді ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес жалға төлемдер тиісінше, қаржыландыру және операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттары ретінде ұсынылатын болады жауапкершілік пен пайыздардың негізгі сомасына, өтеу бөлінеді ал ХҚЕС (IAS) 17 операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы ретінде жіктеледі.

ХҚЕС (IFRS) 16 мен ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес жалға беруші мен жалға алушы тарапынан бухгалтерлік есепті салыстырғанда іс жүзінде өзгерген жоқ, операциялық жалдау шарттары немесе қаржылық жалдау бойынша шарттарға бөлуді талап етеді.

Бұлардан басқа, IAS (IFRS) 16 сәйкес ақпаратты ашуға қатысты талаптар айтарлықтай кеңейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Компания басшылығы 16 ХҚЕС «Жал» болашақта қолданылуы активтер мен міндеттемелердің сомаларына елеулі ықпал ете алады деп күтеді, өйткені Компания жалшы болып табылатын барлық жал келісімшарттары есептілікте көрсетілетін болады. Алайда егжейлі талдау жүргізгенге дейін 16 ХҚЕС-тің қолданылуының ықпалын бағалау мүмкін емес.

Қазіргі уақытта басшылық жеке қаржылық есептілікке қолданған ХҚЕС (IFRS) 9, ХҚЕС (IFRS) 15, ХҚЕС (IFRS) 16 жаңа стандарттарға көшудің толық әсерін бағалап жатыр, сондықтан жаңа стандарттарға көшу толығымен аяқталмайынша саналы сандық бағасына талдау басшылық жасай алмайды. Басшылық 2016 ж. қаржы есептілігінде жаңа стандарттарды тереңірек талдауымен қамтамасыз ете аламыз деп күтуде.

Компания 2017 ж. 1 қаңтарынан күшіне енетін басқа да шығарылған стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелердің қолданылуы жеке қаржылық есептілікке қолданған кезде елеулі ықпал етпейді деп санайды.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар кез келген жинақталған тозуды және құнсызданудан болған залалдарды шегеру арқылы нақты шығындар моделі бойынша көрсетіледі.

Кейінгі шығындар

Активтің пайдалы қызмет көрсету мерзімі кезінде шығындалатын техникалық ұстау бойынша шағындар (активті жақсы қалпында ұстау үшін жүргізілетін техникалық ұстау бойынша тұрақты жұмыстар), және де жөндеу бойынша шығындар (техникалық тексеру, техникалық ұстау бойынша келісім-шарттар және т.б.) операциялық шығындар ретінде есепке алынады.

Активті 16 ХҚЕС (IAS) «Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар» сәйкес тану үшін қажетті сипаттамаларды қанағаттандыратын шығындар ғана капиталданады.

Аяқталмаған құрылыс

Аяқталмаған құрылыс құрамына құрылыс кезінде шығындалған тікелей жатқызылатын жанама шығындардың сәйкес бөлулерін қосақанда жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу және салу бойынша шығындар жатады.

Осындай активтер бойынша құнсыздануды есепке алу басқа жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша құнсыздануды есепке алу негізінде есепке алынады, және де құнсыздануды есептеу актив пайдалануға дайын болған мерзімінен басталады. Аяқталмаған құрылыстың ағымдағы құны ойн дұрыс есепке алу мақсатымен және құнсызданудан залалдарды тану мақсатымен әрдайым қайта қаралады.

Несиелер бойынша шығындар

Компания сыныпталатын активтерді сатып алумен, салумен және өндірумен тікелей байланысты несиелер бойынша шығындарды, сондай-ақ осы активтің құнының бір бөлігін капиталдандырады.

Компания ортақ мақсатқа жұмылдырылған несиелерді олардың сыныпталатын активті алу үшін тікелей жұмсалған шығындарының көлемінде ғана капиталдандырады. Капиталдандыру мөлшерлемесі ретінде Компанияның сыныпталатын активтерінің салынуы мен өндіруіне жұмсалған несие шығындары бойынша орташа безбенделген өлшемі алынады. Алайда, активті тікелей сатып алу бойынша шығындар орташа безбенделген өлшемді анықтағанда есепке алынбайды.

Оларды сыныпталатын активтерге пайдалану күтілетін жекелеген несиелердің уақытша инвестицияларынан алынған инвестициялық табыс капитализацияға жарамды несиелер бойынша шығындардан шегеріледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Несиелер бойынша шығындар сондай-ақ шетелдік валютамен қарыз алу нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмашылықтарды қамтиды, пайыздарды төлеу бойынша залалдарды түзету болып саналады. Пайыздарды төлеу залалдарын түзету түрінде капиталдандырылған бағамдық айырмашылық сомасы егер де қарыз жергілікті валютада алынған болатын жағдайда, Компания капиталдандырған пайыздарды төлеу сомасынан аспайды. Бағамдық айырмашылықтың кез-келген асуы пайда мен залалда көрсетіледі.

Несиелер бойынша өзге шығындар олар туындайтын кезеңдегі пайда мен залалда танылады.

Қорлар

Қорлар өзіндік құн мәндерінің немесе өткізудің таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Өзіндік құнға қорларды жеткізуге және ағымдағы күйге келтіруге байланысты келтірілген шығындар кіреді. Өткізудің таза құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалатын бағалау шығындарын шегергенде кәдімгі қызмет барысында қорларды өткізу құнының бағасын білдіреді. Қорлар өндіріске жіберу, сату және де басқа босату түрлері барысында орташа өлшенген құн әдісі бойынша есепке алынады.

Капитал

Жарғылық (акционерлік) капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа капитал түсімінің сомасынан алынған ретінде көрсетіледі. Жарғылық (акционерлік) капиталға барлық ақшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы беру күніндегі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.

Орналастырудың заңи тіркелуі жүзеге асырылмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат қосымша төленген жарғылық капитал ретінде тіркеу сәтіне дейін танылады. Тіркелуден кейін түсімдер жарғылық (акционерлік) капиталға ауыстырылады.

Басқа да салымдар

Компания, жарғылық капиталына әсер етпейтін, активтерді алу және нарық ставкасынан төмен алынған несиелердің әділ құнға дейінгі түзетулерді жүргізу, және басқада операцияларға қатысты Акционерлермен жұмыс жүргізеді. Компания бұндай операцияларды бөлінбеген пайда арқылы көрсетеді.

Басқа да бөлулер

Бөлу Компания ақшалай қаражатты немесе ақшалай емес активтерді Акционерге/соңғы Акционерге өтеусіз негізде беруді міндеттенгенде капиталдың құрамында танылады және мұндай міндеттеменің сомасы сенімді бағалануы мүмкін. Бөлу капиталдың құрамында қолдану мүмкін болатын кейінге қалдырылған салықтың кез келген әсері алынған құн бойынша танылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Қаржылық құралдар

Қаржылық құралдар бір жақта қаржылық активтің екінші жақта қаржылық міндеттеменің немесе үлестік құралдың пайда болуына алып келетін келісім-шарттар болып табылады.

Қаржылық құралдар бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Әділ құны тәуелсіз қызығушылығы бар жақтар арасында келісілген сыйақы сомасын білдіреді.

Кейінгі бағалау қаржылық құралдардың сыныпталуына байланысты. Несие мен дебиторлық берешек ретінде сыныпталған дебиторлық берешек пен инвестициялар амортизацияланған құны бойынша тиімді пайыз мөлшерлемесі әдісі арқылы бағаланады. Сату үшін қолда бар деп сыныпталған үлестік капиталға кейбір инвестициялар сатып алу құны бойынша есепке алынады, өйткені әділ құнын шынайы түрде анықтау мүмкін емес. Басқа да міндеттемелер деп сыныпталған кредиторлық берешек, есептелген міндеттемелер, несиелер, төленетін дивидендтер мен басқа да міндеттемелер амортизацияланған құны бойынша есепке алынады.

Хеджирлеу есебі

Компания әділ құнды хеджирлеудің құралы, ақша ағындарын хеджирлеу құралы немесе шетел құрылымға таза инвестицияларды хеджирлеу құралы ретінде туынды қаржылық құралдарды, орналастырылған туынды қаржылық құралдарды және орнатылмаған туынды қаржылық құралдарды (валюталық тәуекел бойынша) қосқанда хеджирлеудің жеке құралдарын белгілейді. Болашақ мәмілелердің міндеттемелері бойынша валюталық тәуекелді хеджирлеу ақша ағымдарын хеджирлеу құралы ретінде есепке алынады.

Компания хеджирлеу құралдары мен хеджирленетін тармақ арасындағы қатынасты олар тәуекелдерді басқару мен хеджирлеу стратегиясына байланысты танылған мезеттен бастап құжаттайды. Сонымен қоса, хеджирлеу қатынасын белгілеу барысында Компания хеджирлеу құралының тиімділігін әрдайым құжаттайды. Тиімділік хеджирлеу тәуекеліне жатқызылатын хеджирлеу тармағымен байланысты әділ құнның немесе ақша ағынының өзгеруін өтеу негізінде қарастырылады.

Ақша ағындарын хеджирлеу

Ақша ағындарын хеджирлеудің құралы ретінде белгіленген және тану шарттарын қанағаттандырған қаржылық құралдардың әділ құнының өзгеруінің тиімді үлесі басқа да жалпы табыста көрсетіледі және ақша ағындарын хеджирлеу резервінде жинақталады. Ақша ағымдарын хеджирлеудің әділ құнының өзгеруінің тиімді емес бөлігі есепті кезеңнің пайда мен залалына қосылады да қаржылық шығын жолында көрсетіледі.

Басқа да жалпы табыста танылған сома пайда мен залалға әсер еткен кезеңдерде хеджирленетін тармақ хеджирленетін тармақ шығысқа шығарылатын жол бойынша пайда мен залалға сыныпталады.

Хеджирлеу есебі тоқталытын күн;

а) Компания хеджирлеу қатынасын тоқтатқан кезде;

ә) хеджирлеу құралының мерзімі аяқталған кезде, хеджирлеу құралы сатылған, орындалған немесе келісімшарт бұзылған кезде;

б) қаржылық құрал ретінде танылу үшін қажетті шарттардың орындалуы тоқтатылған кезде.

Басқа да жалпы табыста жинақталған өзгерістер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәміле нәтижелерімен бір уақытта пайда немесе залалға есептен шығарылады. Егер ықтималдылығы жоғары деп саналған мәмілені жүзеге асыру күтілмесе, басқа да жалпы табыста жинақталған сәйкес өзгертулер бірден пайда мен залалға жатқызылады.

Табыстарды тану

Табыстар Компания қандай да бір экономикалық пайда алуы мүмкін болуына және табыстар жеткілікті дәлдік дәрежеде есептелуіне немесе бағалануына қарай сыйақының әділ құнымен танылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Егер де тасымалдаудың аяқталу дәрежесі мен табыс сомасы жеткілікті мөлшерде анықталатын болса, тасымалдауға қатысты табыс, тасымалдауды аяқтау дәрежесіне қарай жеке бухгалтерлік баланс күніне танылады. Жүкті тасымалдау процесінің аяқталу дәрежесі жүктің жіберілген және келген күндері (шығыс станциясының түйісу қиылысында) деректерге сай жалпы қызмет көлеміне, есеп күніне көрсетілген қызмет көлемінің пайыздық салмағы ретінде есептеледі.

Әлі көрсетілмеген тасымалдау қызметтері үшін тапсырыс берушіден алынған алдын ала төлем сомасы алу сәтінде тапсырыс берушіден алынған аванс құрамында көрсетіледі. Көрсетілген қызметтерден түсетін күтілетін есептелінген табысқа шамамен тең тапсырыс берушіден алынған аванстар жеке бухгалтерлік баланста қысқа мерзімді басқа да міндеттемелер құрамында болашақ табыста танылады. Болашақ кезеңдердің табыстары қызметтердің көрсетілуіне қарай табыстарға жатқызылады.

Тауарларды өткізу қатынасында табыс тауарды жеткізу және меншік құқығының өтуі кезінде танылады; мұнымен қатар тану кезінде келесі шарттар орындалуы тиіс:

- Компания сатып алушыға тауарды иемденуге байланысты маңызды тәуекелдер мен пайдаларды берді;
- Бұдан бұлай Компания сол тауарлармен иелену құқығымен әдетте байланысатын дәрежеде басқармайды және сатылған тауарларды тексермейді;
- Өткізудің сомасы нақты анықтала алады;
- Мәмілемен байланысты экономикалық пайдаларды алуға жоғары ықтимал бар;
- Мәмілемен сабақтас болған немесе күтілетін шығындар сенімді анықтала алады.

4. ЕЛЕУЛІ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Жеке қаржылық есептілік нысандарын ХҚЕС-ке сәйкес дайындау жеке қаржылық есептілік нысандарында есептік күндегі активтер мен міндеттемелердің алынған сомаларына, әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттың ашылуына, есептік кезең бойындағы табыс пен шығынның есептілікке алынған сомаларына әсерін тигізетін пайымдауларды және субъективті бағалаулар мен жорамалдарды Компания Басшылығымен қолдануын көздейді. Осы бағалар тарихи білімге немесе маңызды факторларға негізделгеніне қарамастан, нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Есеп саясатын қолданған кезде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Компания Компанияның есеп саясатын қолдан кездегі және жеке қаржылық есептілік нысандарында көрсетілген сомаларға елеулі әсер еткен елеулі пайымдаулардан басқа, бағалауда белгісіздік орын алған елеулі пайымдаулар төменде көрсетілген

Бақылауды анықтау

«ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылау

2015 ж. 29 қаңтарда Компания және Қазақстан Республикасының Қаржы министірлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті (бұдан әрі – «Комитет») «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Қазақстан Республикасының Инвестиция және даму министірлігінің балансында есепке алынатын 100% мемлекеттік акция пакеттерін сенімгерлік басқару туралы өзара келісімшарт жасасты. Компания басты агент болғандықтан және оған табысталған шешімдерді қабылдау құқығын Комитет мүддесіне жүзеге асыратындықтан осы ұйымды басқармайды. Сондықтан да Компания «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны еншілес ұйым ретінде таныған жоқ. Келісімшарт ұйымға «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның операциялық қызметінен табыс алуға құқық бермейді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылау

Компания «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның акцияларын заңды тұрғыда иеленбесе де, «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ Компанияның еншілес ұйымы ретінде танылды (13 Ескерту). Компания заңды түрде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100% акциясын иеленетін Акционермен жасасқан сенімгерлікпен басқару келісімшартынан туындайтын барлық елеулі фактілер мен жағдайларды қарастыра келе, Компания «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылауға бақылаудың баршылығына бағалау жүргізді. Нәтижесінде, Компания «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның маңызды қызметін Компанияның табысына әсер ету мақсатымен жеке-дара басқаруға тәжірибелік мүмкіндік беретін кең құзіреті негізінде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылайтындығы туралы қорытындыға келді.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен алынған несиелер

Компания ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлемен Акционерден/Соңғы акционерден несиелерді алады. Бұл несиелер бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алынады. Компания капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Компания көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Компания алған несие мерзіміне экстраполейді. Бастапқы танудан кейін несиелер амортизациялық құнмен пайдалы пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

Активтер, сатуға арналған санатына жататын активтер

2015 ж. желтоқсанында Қазақстан Республикасының Үкіметімен 2016-2020 жж. аралығына арналған жекешелендірудің кешенді жоспарының бекітілген, соның орындалуына 2016 ж. ақпанында Компания сатылатын еншілес ұйымдар мен қауымдасқан және бірлескен кәсіпорындардың тізімі бекітілді. 5 ХҚЕС «Сатылуға арналған ұзақ мерзімді активтер және қызметін тоқтату», активтің сатылу ықтималдылығының жоғарылығы бойынша басшылықтың пайымдауын қажет етеді. Есепті күнге 5 ХҚЕС-ке сәйкес Компания басшылығы Кешенді жоспардың орындалуына талдау жүргізіп және инвестициялардың кейбіреуін сәйкес критерилерге сай сатылуға арналған ретінде санап тады (10 Ескерту).

Бағалаулардағы белгісіздіктің негізгі көздері

Төменде есептің кезеңнің соңына болашаққа қатысты негізгі пайымдалау және бағалаудағы белгісіздіктің басқа негізгі көздері көрсетілген. Бұлардың келесі есепті жылы актив мен міндеттемелердің баланстық құнына елеулі әсер етуінің ықтималдылығы жоғары.

Материалдық және материалдық емес активтердің құнсыздануы

Компания әрбір есептік күніне жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді.

Активтің құнсыздануының индикаторларының болуын анықтау қайта құрылымдау процесіндегі өзгерістер, теміржол индустриясының өсуі, болжамдық ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық жағынан ескіруі, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, орын ауыстыруға жұмсалатын ағымдағы шығындар мен құнсызданудың бар екендігін көрсететін жағдайлардың басқа да өзгерістері сияқты көптеген факторларға негізделеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтің өтелетін құны бағаланады және активтің баланстық құнымен салыстырылады. Құнсыздану баланстық құны активтің өтелетін құнынан артық болған жағдайда танылады. Өтелетін құн екі мәнді: өткізу шығынын шегергендегі активтің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде есептік келешектегі ақша ағындары, басшылықтың пікірінше, ақшаның уақытша құнының ағымдық нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін олардың ағымдық құнына дейін дисконтталады, құн капиталдың безбелденген орташа құны негізінде (түзетілген WACC мөлшерлемесі) Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс құнсыздануға немесе оның болашақ кезеңдерде қалпына келуіне әкелуі мүмкін.

Құнсыздану индикаторлары бар болғандықтан Компания жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануына тестті 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізді.

Компания құнсыздануға тестілеу үшін ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін Топты бір бірлік ретінде қарастырады. Себебі ағымдағы операциялық моделінде ақша қаражаттарының әрбір сегменті жеткілікті тәуелсіз болып табылмайды. Теміржол инфрақұрылымы толық болып табылады және жүк және жолаушылар көлігі қызметіне бөлінбейді, сондықтан жүк және жолаушылар бағыты бойынша алынған ақша ағындарының инфрақұрылымына ешқандай объективті бөлінбейді. Жүктерді тасымалдау, сондай-ақ кросс-субсидиялауға жолаушылар тасымалының қажеттілігі тарифтерінің реттеу ерекшеліктерін ескере отырып, темір жол инфрақұрылымы тиісінше, тәуелсіз ақша ағындарын қозғалысқа келтірмейді, сол себепті құнсыздануға өткізілген тестте Топ ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін, бір бірлік ретінде қарастырылады.

Ақша ағындарын бағалауға көптеген субъективті факторлар қосылған, соның ішінде, ең жақсы қол жетімді дәлелдемелерді қолданып операциялық және қаржылық факторлар.

Тестте қолданылған операциялық пайымдаулар тарихи деректер мен сұраныстың жоспарлы көлемі негізінде және де мемлекеттің Қазақстанда көлік-логистикалық саланы дамыту жоспарлары негізінде тасымалдаулардың ең ықтимал көлемін көрсетеді.

Қаржылық пайымдаулар тарифтің болжамды деңгейімен, өсуімен, берілетін жеңілдіктер және де теңгенің АҚШ долларына және Швейцар франкіне шаққандағы болжамды бағам өзгеруімен байланысты елеулі бағалаулардан тұрады. Есептеуде қолданылған негізгі ұзақ мерзімді жорамалдарға тарифтердің жыл сайынғы 4%-ға өсуі, АҚШ долларының айырбастау бағамы - бір долларға шаққанда 360 теңге және дисконттаудың салыққа дейінгі мөлшерлемесі 12.74% екендігі жатады. Осы жорамалдар шынайы жағдайларда көрсетілген.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолдану бағалығын есептеу нәтижесінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануы анықталған жоқ. Сонымен қатар, қолдану бағалығы келесі жорамалдарға сезімтал:

- дисконттау мөлшерлемесі;
- транзитті жүк тасымалының көлемі;
- шетел валютасының теңгеге шаққандағы валюта курсы, сонымен бірге Швейцар франкі және АҚШ доллары;
- активтерді ұстау бойынша инвестициялық шығындар көлемінің жеткіліктілігі.

Мемлекеттегі экономиканың жалпы тенденциясымен, инфляция деңгейіне қатысты тарифтің жеткіліксіз индексациялануымен, теңгенің басқа шетел валюталарына қатысты құбылмалылығымен байланысты жүк тасымалындағы жоспарлы өсу темпінің жағымсыз өзгеруі, және де факторлардағы болашақтағы басқа да жағымсыз өзгерістер осы жағдайлар орын алған кезеңде құнсызданудан елеулі залалдарға алып келуі мүмкін.

ҚҚС-ты өтеу

Әрбір есептік күндегі жағдай бойынша Компания халықаралық қызметтер көрсетуден туындаған ҚҚС-тың өтелмеген сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді. Компания ҚҚС-ты сатып алушылардан ала алмайды, тиісінше осы сомаларды салық органдарынан алып қана өткізе алады. Компания өзінің салық басқармасынан алған ҚҚС бойынша күтіліп отырған

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

қайтарулар туралы ақпаратты, мемлекеттік салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты тарихи деректерді қарайды. ҚҚС-ты өтеудің нақты сомасы Компанияның бағалау сомасынан өзгеше болуы мүмкін, ол операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің тозуы

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің тозуы активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі ішінде төте сызықты әдісі негізінде есептеледі. Компания өзінің активтерінің, соның ішінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың ірі объектілерінің пайдалы қызмет мерзімдерін белгілейді. Пайдалы қызмет етудің болжамды мерзімдерімен, тарату құнымен байланысты бағалаулар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есептік күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез келген түзетулер есептік бағалаулардағы өзгеріс ретінде перспективті ескеріледі. Активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі мен тарату құнын бағалау күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де шарттарына тәуелді болады. Осы өзгерістердің нәтижесінде тозу құны өткен жылдары көрсетілген сомалардан елеулі өзгеше болуы мүмкін.

Компания пайдаланатын бағаланған пайдалы қызмет көрсету мерзімі төменде көрсетілген:

Ғимараттар мен құрылыстар	10-140
Теміржол жолдарының инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Көлік	4-40
Басқасы	2-50
Материалды емес активтер	1-10

Салық салу

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әр уақытта түсінікті жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтауы мүмкін. Бұл ретте салық органдары қосымша салықтарды жете есептеген жағдайда, айыппұлдар мен өсімақылардың қолданыстағы мөлшерлері елеулі мөлшерде белгіленген: айыппұлдың мөлшері жете есептелген салықтың сомасының 50%-ын және өсімақының мөлшері уақытылы төленбеген салықтың 13.75%-ын құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімақылар жете есептелген салықтардың сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімақылардың елеулетті сомасы бүгінгі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған және 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сомадан асып кетуі мүмкін. Бағалау мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер мұндайлар туындайтын болса, келешектегі кезеңдерде Компанияның пайдасына елеулі әсер етуі мүмкін.

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (Жеке бухгалтерлік баланстың 010 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	14,776,789	5,651,300
Банктің ағымдық шотындағы ақша, теңгеде	6,652,166	12,645,036
Банктің ағымдық шотындағы ақша, АҚШ долларында	272,364	85,503
Қысқа мерзімді банктік салымдар, басқа валюталарда	84,165	-
Банктің ағымдық шотындағы ақша, басқа валюталарда	2,822	391,597
Кассадағы қолма-қол ақша	2,980	7,136
Жиынтығы	21,791,286	18,780,572

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттардағы ақша қаражатының орташа алынған пайыз мөлшерлемесі теңгеде 9.36% -ды құрады (2015 ж.: 11.51% теңгеде).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Теңгеде және валютада салынатын қысқа мерзімді депозиттер Компанияның ақша қаражатына деген қажеттілігіне байланысты түрлі мерзімге, үш айға дейін салынады. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді банктік салымдар бойынша орташа алынған пайыз мөлшерлемесі теңгеде 10.5%-ды құрады (2015 ж.: теңгеде 40%-ды құрады), ресей рублімен 7.06% (2015 ж.: салымдар болмаған).

6. БАСҚА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (Жеке баланстың 015 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Несиелік ұйымдардағы салымдар (қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар)	7,565,683	7,934,806
Қысқа мерзімді несиелер және берілген ұзақ мерзімді несиелердің ағымдағы бөлігі (11 Ескерту)	17,600,836	8,317,130
Жиынтығы	25,166,519	16,251,936

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да қаржы активтері АҚШ долларында көрсетілген және В+(В1)-ден В-(В3)-ке дейінгі рейтингтерден тұратын несиелік ұйымдарда көрсетілген қаражаттан тұрады. 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша орташа алынған пайыз мөлшерлемесі 4.5% және 5.37%-ды құрады.

7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Жеке бухгалтерлік баланстың 016 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі (32 Ескерту)	39,418,682	34,466,214
Сыртқы ұйымдардың сауда дебиторлық берешегі	6,832,513	9,120,795
Басқа да дебиторлық берешек	15,683,782	8,210,190
	61,934,977	51,797,199
Шегеру: күмәнді сауда дебиторлық берешек бойынша резерв	(11,786,768)	(13,993,265)
Шегеру: басқа да дебиторлық берешек бойынша резерв	(6,380,226)	(5,093,855)
Жиынтығы	43,767,983	32,710,079

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеті үшінші тарапты дебиторларға Компанияның сауда дебиторлық берешегінің 73%-ы жатты (2015 ж. 31 желтоқсан: жеті дебиторға - 53%).

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күмәнді сауда берешек бойынша қор құрамына Компанияның еншілес ұйымы «Теміржолсу» АҚ-ның резерві 5,341,940 мың теңге көлемінде кірді.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да дебиторлық берешек негізінен теңгеде көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

8. ҚОРЛАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 018 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Шикізат пен материалдар	6,353,613	6,301,728
Жоғары жол қабатының материалдары	3,352,174	2,943,984
Отын	683,228	905,988
Құрылыс материалдары	631,849	599,774
Қосалқы бөлшектер	336,902	1,503,720
Басқалары	288,333	397,285
	11,646,099	12,652,479
Шегеру: өтімсіз және ескірген қорлар бойынша резерв	(45,570)	(67,577)
Жиынтығы	11,600,529	12,584,902

9. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 019 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Акционердің пайдасына тағайындалған актив (32 Ескерту)	48,067,799	30,158,259
Қайтарылатын ҚҚС	35,682,842	40,610,462
Басқа да салықтар бойынша алдын-ала төлеу	14,548,919	7,666,637
Болашақ кезеңнің шығындары	2,496,852	2,944,975
Берілген қысқа мерзімді аванстар	996,730	16,661,350
Басқалары	2,926	115
	101,796,068	98,041,798
Шегеру: күмәнді берешек бойынша резерв	(397,177)	(223,353)
Жиынтығы	101,398,891	97,818,445

10. САТУ ҮШІН АРНАЛҒАН АКТИВТЕР (НЕМЕСЕ ІСТЕН ШЫҚҚАН ТОПТАР) (Жеке бухгалтерлік баланстың 101 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға инвестициялар, с.і.	3,230,533	36,333,945
«Қазтеміртранс» АҚ акциялары	-	30,245,630
«Транстелеком» АҚ акциялары	3,230,533	6,088,315
Біріккен кәсіпорындарға инвестициялар, с.і.	6,866,497	-
«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ акциялары	6,866,497	-
«Зубаржат ораны» әкімшілік ғимараты	-	5,111,325
Жиынтығы	41,445,270	40,864,253

Жекешелендірудің 2016-2020 жж. арналған кешенді жоспары Қазақстан Республикасының Үкіметімен 2015 ж. желтоқсанында бекітілді. 2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания басшылығымен жеке инвесторларға сатуға арналған еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың сатуға арналған инвестициялық критерилерін танылуына қатысты ұзақ мерзімді активтер санаптамаларына жіктеліп танылған тізімі бекітілген.

2016 ж. ішінде «Қазтеміртранс» АҚ 49% акцияларының сатылу жоспарын Компания қайта қарастырды, және, бұл активті ұзақ мерзімдіден еншілес ұйымдарға арналған инвестицияларға сатуға арналған ретіндегі актив ретінде қайта санатталды (11 Ескерту).

2016 ж. ішінде «Транстелеком» АҚ 49% акцияры үшінші тараптарға сатылды. Компания еншілес компанияның 51% акциясын иемдене отырып басқару құқығын сақтады. Алдағы кезеңгі «Транстелеком» АҚ капиталдағы үлесінің (26% - 1 акция) жекешелендіруінің аясында 30,230,533 мың теңге сатылуға аналған ұзақ мерзімді актив ретінде танылды (11 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2016 ж. желтоқсанда Компания «Локомотив Құрастыру Зауыты» АҚ 50% акциясының сатылуына байланысты келісім шарт жасады (11 Ескерту). Келісім шартта кейінге қалдырылған талаптар қамтылған, олардың орындалуынан кейін меншікті құқық үшінші тарапқа өтеді. Кейінге қалдырылған талаптардың орындалуы 12 ай ішінде күтілуде, яғни, инвестициялар сатуға арналған деп санапталған.

11. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (Жеке бухгалтерлік баланстың 114 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға берілген несиелердің ұзақ мерзімді бөлігі	643,728,243	654,766,173
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	359,153,896	333,462,292
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар	3,667,887	10,534,384
Жиынтығы	1,006,550,026	998,762,849

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді несиелер:		
«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	6,686,333	-
«KTZ Express» АҚ	2,907,219	-
«Вагон-сервис» АҚ («Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның еншілес кәсіпорны)	1,855,169	-
«Ремонтная корпорация «Қамқор» ЖШС	803,662	1,205
Прочие	374,370	358,848
Ұзақ мерзімді несиелер:		
«Қазтеміртранс» АҚ	430,350,808	441,036,985
«KTZ Express» АҚ	95,634,774	99,561,303
«Локомотив» АҚ	84,677,688	86,599,270
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	38,039,056	35,525,692
	661,329,079	663,083,303
Несиенің ағымдағы бөлігі (6 Ескерту)	17,600,836	8,317,130
Несиенің ұзақ мерзімді бөлігі	643,728,243	654,766,173
Жиынтығы	661,329,079	663,083,303

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-ға берілген несиелер

2016 ж. шілдеде Компания 5,500,000 мың теңге сомадағы жалғыз Акционерден алынған мақсатты несиелерді «Жолаушылар тасымалы» АҚ еншілес ұйымына теміржол жолаушылар вагонының жылжымалы құрамын жаңарту үшін берді. Негізгі қарыздың төлемі бойынша жеңілдік мерзімі он жыл қарастырылған, одан кейін төлем 2046 ж. толық төленгенге дейін тең жылдық төлемдермен жүргізіледі, сонымен бірге «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның мезгілінен бұрын Компанияның келісімімен сыйақысыз немесе айыппұлсыз несиені толықтай немесе сомасының бөлігін өтеу құқығы бар. Несие қамтамыздандырылмаған. Несие бойынша сыйақы жылдық төлемдермен 0.075% пайыз мөлшерлемесімен өтеледі. Несиелер нарықтық пайыз мөлшерлемесінен төмен мөлшерлемесімен берілгендіктен, Компания осы несиенің әділ құнын 7.34% пайыз мөлшерлемесі негізінде есептеп, 797,393 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептемегенде (2015 ж.: 1,284,582 мың теңге) 3,986,964 мың теңге көлемінде әділ құнына дейінгі түзетуді еншілес ұйымдарға инвестициялар құрамында таныды (2015 ж.: 6,422,912 мың теңге).

Қаржылық көмек

2016 ж. ішінде Компания «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ, «KTZ Express» АҚ, «Вагон-сервис» АҚ (бұдан бұрын - «Лизингтік жолаушылар вагон компаниясы» АҚ-ның еншілес кәсіпорны), «Ремонтная корпорация «Қамқор» ЖШС-не АҚ-ға пайызсыз қайтарылатын қаржылық көмекті ағымдағы активтерді (айналым капиталын) қаржыландыру мақсатында 1 жылдық мерзімге 12,943,516 мың теңге көлемінде қаражат берді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Компания еншілес компанияларға инвестициялар құрамындағы 316,726 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықтық шегере отырып 1,583,631 мың теңге көлемінде берілген қаржылық көмекті әділ құнына дейін түзетулерін таныды.

Қаржылық көмектің әділ құнын есептеу мақсатында Компания ұқсас шарттармен нарықтық мөлшерлемені қолданып, 15%-дан 16,8%-ға дейінгі пайыздық мөлшерлемені қолданды.

Еншілес ұйымдарға инвестициялар

Аты	Қызмет сипаты	Орналасқан мемлекеті	Иелену үлесі		Баланстық құны	
			2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
«Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан	100	100	110,854,279	107,466,176
«ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ	Локомотивті тартқыш және жүк тасымалы қызметін көрсету		100	100	50,049,439	47,745,190
«KTZ Express» АҚ	Мультимодалды тасымалдау	Қазақстан	100	100	45,978,399	40,294,629
«Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан	100	100	61,725,775	31,480,145
«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ	Жүкті тиеу мен босату жұмыстары	Қазақстан	100	100	26,233,840	26,233,840
«Ремлокомотив» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100	17,161,192	17,161,192
«Вокзал-сервис» АҚ	Вокзалдың қызметін қамтамасыз ету	Қазақстан	100	100	14,153,746	14,153,746
«М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ	Кадрларды оқыту, қайта оқыту және квалификациясын жоғарлату	Қазақстан	100	100	11,221,726	11,221,726
«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Теміржол ойнамалы құрамын және магистральді теміржолды жөндеу	Қазақстан	100	100	10,388,039	10,297,268
«Теміржолсу» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан	100	100	8,173,093	8,173,093
«Транстелеком» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан	51	100	3,106,283	6,336,817
«Қазтранссервис» АҚ	Транзиттік жүк тасымалдары	Қазақстан	-	100	-	5,514,684
«Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ	Вагондарды жөндеу	Қазақстан	-	100	-	5,076,504
«Локомотив сервис орталығы» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	-	100	-	1,495,733
«Магистраль қызметі» ЖШС	Т/ж. көлігін жағымсыз ауа-райынан қорғау	Қазақстан	-	100	-	703,464
«Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Күзет қызметтері	Қазақстан	100	100	106,444	106,444
«Құрық-Порты» ЖШС («Көлік ғылыми-зертеу институты» ЖШС)	жүкті ауыстырып тиеу және кемелерге қызмет көрсету	Қазақстан	100	100	1,641	1,641
Жиынтығы					333,462,292	308,192,435

2016 ж. ішінде «Транстелеком» АҚ 49% акциялары үшінші тарапқа сатылды. Компания еншілес компанияның 51% акцияларын иемдене отырып басқару құқығын сақтап қалды (10 Ескерту).

2016 ж. ішінде Компания «Қазтранстемір» АҚ 46% акцияларын сату жоспарын қайта қарастырып, және, соған сәйкес бұл активті ұзақ мерзімді сатуға арналған активтерден еншілес ұйымдарға инвестиция ретінде қайта кері санаптауды жасады (10 Ескерту).

2016 ж. ішінде Компания «Жолаушылар тасымалы» АҚ еншілес ұйымына нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеменен несие берді және әділ құнына дейінгі түзетуді 797,393 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептемегенде 3,986,964 мың теңге көлемінде таныды (2015 ж.: әділ құнына дейінгі түзетуді 1,284,582 мың теңге сомасындағы кейінге қалдырылған салықты есептемегенде 6,422,912 мың теңге көлемінде таныды).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2016 ж. ішінде «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-на және «KTZ Express» АҚ-на еншілес ұйымдарының қайта ұйымдастыру жұмыстары «Локомотив сервис орталығы»-на АҚ және «Қазтранссервис» АҚ еншілес ұйымдарын қосылуы арқылы өткізілді.

2016 ж. ішінде Компания келесі еншілес ұйымдардың жарғылық капиталын ұлғайтты және/немесе толықтырды:

- 12,526,112 мың теңге сомада ақша қаражатымен және 441,180 мың теңге көлемінде ұзақ мерзімді активтермен «KTZ Express» АҚ-ның;
- 50,816 мың теңге сомада жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтармен «Локомотив сервис орталығы» АҚ-ның;
- 4,338,925 мың теңге сомада жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтармен «Қазтранссервис» АҚ-ның;

2015 ж. ішінде Компания «Қазтранссервис» АҚ-ның жарғылық капиталына жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтармен салынған жарнаның бағалау құны мен баланстық құны арасындағы айырмашылықты бөлінбеген пайда құрамында 1,370,892 мың теңге көлемінде таныды.

2015 ж. 11 қарашада Компания Акционерден «М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ-ның 35% акциясын жарғылық капиталға жарна ретінде алды да, өзінің еншілес ұйымдағы үлесін 100%-ға дейін ұлғайтты (22 Ескерту).

2016 ж. тамыз айында Компания «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ 100% қатысу үлесін үшінші тарапқа сатты, 2016 ж. 12 қарашасындағы сатып алу-сату келісімшартына сәйкес жалпы сату құнын 4,700,000 мың теңгені құрап, келісім шарт талаптарына сәйкес келісім шарт құрылғаннан бастап бір жыл ішінде төрт бірдей көлемдегі төлем жасалу арқылы сатып алынады. 2016 ж. тамыз айында Компания 1,175,000 мың теңге көлемде аванстық төлем алды, осыған байланысты «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ-на меншік құқығынан айырылды.

2016 ж. ішінде Компания үшінші тараптарға «Магистраль-Қызмет» ЖШС жарғысының 100% үлестік қатысуын сатты (2015 ж. «Транспорт сервис орталығы» АҚ еншілес ұйымының 100%).

Компания 2016 ж. 31 желтоқсанға еншілес ұйымдарға инвестицияларының құнының төмендеуіне қатысты тестілеу жұмыстарын жүргізбеді.

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың атауы	Негізгі қызметі	2016 ж. 31 желтоқсан		2015 ж. 31 желтоқсан	
		Құны	Иелік үлесі, %	Құны	Иелік үлесі, %
«Досжан теміржолы» АҚ	Шар-Өскемен ст. жаңа теміржол желісін құрастыру мен пайдалану	5,458,000	46.02	5,458,000	46.02
Logistic System Management B.V.	Көлік-экспедициялық қызметтер, жылжымалы құрамды оперирлеу терминалдық қызмет көрсету	3,667,887	50.00	3,667,887	50.00
«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	Локомотивтерді жинау	-	-	6,866,497	50.00
		9,125,887		15,992,384	
Инвестициялардың құнсыздану резерві		(5,458,000)		(5,458,000)	
Жиынтығы		3,667,887		10,534,384	

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

12. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 118 жол коды)

	Теміржолдардың инфрақұрылымы	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік	Жер	Басқалар	Жиынтығы
2015 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	653,780,349	58,222,093	132,093,264	29,739,802	1,048,476	9,177,939	884,061,923
Сатып алу	30,419	10,849	10,085	18,555	-	2,834	72,742
Шығу	(97,918)	(3,281,044)	(1,555,647)	(174,084)	(2,460)	(391,702)	(5,502,855)
Тозу бойынша шығын	(22,893,312)	(4,721,776)	(17,163,205)	(3,163,582)	-	(1,275,717)	(49,217,592)
Шығу бойынша тозу	78,377	837,128	1,001,116	166,930	-	305,273	2,388,824
(Құнсыздануды қалпына келтіру	511,216	(448,504)	19,321	(28,939)	-	2,606	55,700
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтерге аудару	-	(5,144,293)	-	-	-	(2,948)	(5,147,241)
Басқа да қозғалыстар	(2,358,947)	95,739	3,521,499	163,810	-	671,734	2,093,835
Басқа да аударулар мен қайта топтаулар	297,145,825	6,418,740	27,856,326	212,875	-	44,349	331,678,115
2015 ж. 31 желтоқсанына баланстық құн	926,196,009	51,988,932	145,782,759	26,935,367	1,046,016	8,534,368	1,160,483,451
Бастапқы құны	1,071,258,114	71,290,524	233,162,904	50,324,738	1,046,016	14,477,693	1,441,559,989
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(145,062,105)	(19,301,592)	(87,380,145)	(23,389,371)	-	(5,943,325)	(281,076,538)
2016 ж. 1 қаңтарына баланстық құн	926,196,009	51,988,932	145,782,759	26,935,367	1,046,016	8,534,368	1,160,483,451
Сатып алу	69,787	177,187	37,385	9,347	4,161	22,241	320,108
Шығу	(814,518)	(2,750,866)	(2,926,293)	(323,559)	(127)	(576,205)	(7,391,568)
Тозу бойынша шығын	(23,801,178)	(8,405,689)	(21,008,441)	(2,963,627)	-	(1,260,214)	(57,439,149)
Шығу бойынша тозу	445,260	257,309	2,204,183	315,576	-	498,710	3,721,038
(Құнсыздануды қалпына келтіру	(30,688)	279,059	(10,160)	16,890	-	(76,337)	178,764
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтерге аудару	(9,277)	2,382,711	(57,449)	-	(50)	-	2,315,935
Басқа да қозғалыстар	(1,818,080)	133,809	(418,473)	203,185	-	179,864	(1,719,695)
Бітпеген құрылыстардан аударулар	87,460,097	10,853,740	82,348,234	1,369,290	-	300,349	182,331,710
2016 ж. 31 желтоқсанына баланстық құн	987,697,412	54,916,192	205,951,745	25,562,469	1,050,000	7,622,776	1,282,800,594
Бастапқы құны	1,155,370,063	82,073,785	311,875,079	51,575,243	1,050,000	14,442,663	1,616,386,833
Жинақталған тозу мен құнсыздану	(167,672,651)	(27,157,593)	(105,923,334)	(26,012,774)	-	(6,819,887)	(333,586,239)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2016 ж. Компания жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды 143,584 мың теңге сомасына, соңғы акционерден/Акционерден алып (2015 ж.: 50,816 мың теңгеге, соның ішінде), капиталдағы өзгерістер жөніндегі жеке есепте жарғылық капиталға салған жарна және басқа да жарналар ретінде көрсетті (22 Ескерту).

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар несиелер бойынша кепілдікті қамтамасыз еткен жоқ.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның толық амортизацияланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарының бастапқы құны, тиісінше, 210,784,478 мың теңгені және 188,236,357 мың теңгені құрады.

13. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 123 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Аяқталмаған құрылыс	250,863,436	246,464,137
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар	43,716,667	26,123,002
Қайтаруға жататын ҚҚС	8,070,058	8,070,058
Тұрғын үй қоры	415,979	1,009,877
Келер кезеңге арналған шығындар	166,622	2,235,050
Акционердің пайдасына тағайындалған активтер (34 Ескерту)	-	41,268,374
Мемлекетке өткізуге активтер	-	12,977,064
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	5,133,358	6,112,752
	308,366,120	344,260,314
Шегеру: қайтарылмайтын ҚҚС бойынша резерв	-	(8,070,058)
Шегеру: аяқталмаған құрылыс бойынша резерв	(7,863,768)	(5,972,090)
Шегеру: жеткізушіге аванстар бойынша резерв	(1,790,240)	(2,180,210)
ЖИЫНТЫҒЫ	298,712,112	328,037,956

Аяқталмаған құрылыс

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс, негізінен, 42,184,635 мың теңге сомасына (2015 ж. 31 желтоқсанына: 142,091,568 мың теңге сомасына) «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық -Шұбаркөл» теміржол желілерін салу жобасы бойынша шығындардан, 125,070,257 мың теңге сомасына (2015 ж. 31 желтоқсанына: 54,124,453 мың теңге) вокзал кешенін салу шығындары мен Астана ст. теміржол торабын дамыту бойынша шығындардан тұрады.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін алынған несиелер бойынша капиталға айналатын шығындар сомасы 2,281,367 мың теңге және 2,224,695 мың теңгені құрады. 2016 және 2015 жж. капиталға айналдыру мөлшерлемесі 5.58%-дан 8.63%-ға дейін аралықты құрайды.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар негізінен «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық -Шұбаркөл» теміржол желілерін салуға 2,401,224 мың теңге көлемінде берілген аванстардан (2015 ж. 31 желтоқсан: 14,686,212 мың теңге) және Астана қ. вокзал кешенін салуға 20,278,582 мың теңге көлемінде (2015 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге) берілген аванстардан, ұзақ өлшемді рельстерге 7,204,277 мың теңге (2015 ж. 31 желтоқсан: 3,600,000 мың теңге) көлемінде берілген аванстардан, Құрық портындағы поромды кешеніне және әмбебап жолаушы-жүк тасымалдаушы поромдарды қолдануға 9,020,197 мың теңге (2015 ж. 31 желтоқсан: 1,630,615 мың теңге) көлемінде берілген аванстардан тұрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Қайтаруға жататын ҚҚС

2016 ж. ішінде Компания 8,070,058 мың теңге көлемде қайтарылмаған ҚҚС бойынша қорын қайта орнына келтіріп, бірақ бұл сомма келесі кезеңдерде есептеледі деп есептеледі.

Теміржол желісі құрылысының жобалары бойынша салынған мемлекетке өніту ретінде деп есептелетін активтер 2016 ж. желтоқсан айында негізгі акционер шешіміне сәйкес Акционерден алынған несиені өтеу мақсатында 10,536,209 мың теңге алдын ала өтеу счетына өткізілді (23 Ескерту). Қалдық 2,440,855 мың теңге баланстық құнды активтер негізгі құралдар құрамына аударылды.

14. НЕСИЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 210 және 310 жол кодтары)

	2016 ж. 31 желтоқсан		2015 ж. 31 желтоқсан	
	Сомасы	Орташа безбенделген пайыздық мөлшерлеме (%)	Сомасы	Орташа безбенделген пайыздық мөлшерлеме (%)
<i>Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер</i>				
Алынған несиелер	108,417,774	6.12	229,910,394	6.41
<i>Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер</i>				
Алынған несиелер	34,117,022	5.66	2,467,406	9.59
	142,534,796		232,377,800	
Несиелердің ағымдағы бөлігі	10,607,728		117,090,672	
Несиелердің ұзақ мерзімді бөлігі	131,927,068		115,287,128	
	142,534,796		232,377,800	

Несиелер былайша өтеуге жатады:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	10,607,728	117,090,672
1 жылдан 2 жылға дейін	8,714,847	1,388,071
2 жылдан 3 жылға дейін	8,609,408	1,948,090
3 жылдан 4 жылға дейін	8,507,932	2,255,489
4 жылдан 5 жылға дейін	5,213,065	2,142,119
5 жылдан астам	100,881,816	107,553,359
Жиынтығы	142,534,796	232,377,800

31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мына валюталарда көрсетілген болатын:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Теңге	83,875,236	109,246,508
АҚШ доллары	54,239,683	117,645,218
Жапон йенасы	4,419,877	5,486,074
Жиынтығы	142,534,796	232,377,800

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2016 жыл ішінде Компания мынадай несиелер алды:

«ЕҚДБ» Еуропалық қайта құру және даму банкі

2016 ж. сәуір айында Компания және Еуропалық қайта құру және даму банкімен («ЕҚДБ») 2015 ж. 24 шілдеде жасасқан келісімге 300,000,000 АҚШ доллар құрайтын қосымша Несиелік келісімге отырды. Қосымша келісімге сәйкес Компания қарыз сомасын 100,000,000 АҚШ долларға қысқартады.

2016 ж. сәуір айында Компания 100,000,000 доллар (мың 32,766,000 теңге) АҚШ долларын топшілік қарызды қайта қаржыландыру үшін 2016 ж. мамыр айында еурооблигацияларын шығару салдарынан, Компанияның еншілес ұйымынан «Қазақстан темір жолы Файнанс Б.В.» 350,000,000 АҚШ доллар мөлшерінде несиелер өтелген. Несиелер бойынша сыйақы 6 ай мөлшерлемесімен жарты жылдық үлестермен өтеледі. Жылына + 4,5% LIBOR. Негізгі қарыз 2024 ж. дейін жарты жылдық үлестермен өтеледі.

2016 ж. 22 желтоқсанында «Қазақстан Темір Жолы» АҚ-ның 93,333,333 АҚШ доллар қарыз мөлшерінде және еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ-ның 87,580,386 АҚШ доллар қарыз мөлшерін біріктіру жолымен ЕҚДБ мен 180,913,719 АҚШ доллар жалпы мөлшерінде қарызды қайта құру бойынша келісімге отырды. Нәтижесінде, ол 2023 жылдан 2026 жылға дейін Компанияның өтеу шарттарын қайта қаралған болатын. Жылына + 4.35% LIBOR пайыздық қойылыммен сыйақы жартыжылдық үлестермен өтеледі. 2017 ж. қазан айынан бастап негізгі қарыз жартыжылдық төлемдермен 2026 ж. дейін толығымен өтеледі. Қарыздарды қайта құру қолданыстағы қаржылық міндеттемелерін өзгерту ретінде есепке алынды.

Акционер

2016 ж. 20 шілдеде Компания Акционермен 5,500,000 мың теңге сомасына несиелік келісімшарт жасасты. Осы несиелер «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ы еншілес ұйымының жолаушылар вагондары паркінің қозғалмалы құрамын жандандыруға берілген. Несиелер қамтамасыздандырылмаған. Несиелер бойынша пайыздар 2017 ж. 10 маусымнан бастап жартыжылдық төлемдермен, сәйкесінше, жылдық 0.075% сыйақы мөлшерлемесімен өтеледі. Негізгі қарызды өтеу бойынша он жылдық жеңілдік кезеңі қарастырылған, содан кейін төлем тең жылдық төлемдермен толық өтелуге дейін 2046 ж. дейін өтеледі. Компания Акционердің келісімімен несиенің белгілі бір бөлігін немесе толық сыйақысыз немесе айыппұлсыз өтей алады.

Несиелер нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемесімен берілген. Алынған несиелердің әділ құны 7.34% пайыздық мөлшерлемесімен негізінде есептелген. 2016 ж. ішінде Компания несиені әділ құнына дейін түзетуді кейінге қалдырылған салықты 797,393 мың теңге сомасында шегергеннен кейін 3,986,964 мың теңге көлемінде бөлінбеген пайда құрамында таныды.

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен 2016 ж. 15 сәуірде жасасқан кредиттік келісім шегінде Компания 100,000,000 доллар (мың 32,766,000 теңге) АҚШ долларын 2016 ж. мамырда өтелген Еурооблигацияларды алу шегінде «Қазақстан темір жолы Файнанс Б.В.» еншілес ұйымынан алынған топшілік несиені қайта қаржыландыру мақсатында Компания 350,000,000 АҚШ долларын игерді, 2016 ж. сәуірде Компания 50,000,000 мың теңге мөлшерінде несиелер алды. Негізгі қарызды өтеу бойынша 12 айға дейін жеңілдетілген кезең қарастырылған және содан кейін ол 2021 ж. дейін жартыжылдық төлеммен өтелуге тиіс. Сыйақы мөлшері 5.65% қойылыммен жартыжылдық төлеммен өтеледі. Несиелер қамтамасыздандырылмаған. Несиелер бойынша тиімді пайыздық мөлшерлемесі 31 желтоқсан, 2016 аяқталған жыл үшін жылына 5.74% құрады.

Несиенің әділ құны 33 Ескертуде ұсынылған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

ЕКДБ-мен жасасқан несиелік келісімдер белгілі бір қаржы коэффициенттерін (ковенанттарын) EBITDA-ға борыш, қарыз капиталы мен пайыздарды жабу коэффициенті сияқты талаптардың сақталуын көздейді. 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания ЕКДБ-мен жасасқан несиелік келісімдер талаптарына сәйкес келді.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруінің ең төменгі шегін келістірді. Солай, 2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ЕКДБ, HSBC Франция және «Қазақстан даму банкі» АҚ-мен жасасқан кредиттік келісімдер шегіндегі қаржылық коэффициенттерді қолданбау туралы мақұлдама хат келді.

15. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (Жеке бухгалтерлік баланстың 212 және 312 жол кодтары)

	Өтеу күні	Биржалар	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Бағасы бойынша орналастырылған еурооблигациялар				
6.95%-дық Еурооблигациялар (105.521%)	2042 ж. 10 шілде	LSE/KASE	383,857,203	391,928,889
6.375%-дық Еурооблигациялар (100%)	2020 ж. 6 қазан	LSE	236,673,280	241,414,460
3.638%-дық Еурооблигациялар (100%)	2022 ж. 20 маусым	SIX Swiss Exchange	61,813,397	64,696,345
16.92%-дық Еурооблигациялар (100%)	2026 ж. 25 сәуір	KASE	55,757,500	-
2.59%-дық Еурооблигациялар (100%)	2019 ж. 20 маусым	SIX Swiss Exchange	33,239,709	34,785,838
			771,341,089	732,825,532
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі			10,270,037	4,656,315
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі			761,071,052	728,169,217
Жиынтығы			771,341,089	732,825,532

2016 ж. мамырда өтелген Еурооблигацияларды алу шегінде «Қазақстан темір жолы Финанс Б.В.» еншілес ұйымынан алынған топшілік несиені қайта қаржыландыру мақсатында Компания 350,000,000 АҚШ долларын игерді, 2016 ж. 25 сәуірде отандық нарықта 10 ж. дейін 50,000,000 мың теңге мөлшерінде облигация орналастырды. Осы облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесі нарықтық болып саналады және жылдық инфляция + 2.52% болып индекстелген (бірінші жылдық купоны жылына 16.92% құрайды).

Еурооблигациялармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты шектеулерден тұрады. Еурооблигацияларды шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар Еурооблигациялар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

16. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Жеке бухгалтерлік баланстың 213 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Сауда кредиторлық берешек	61,394,952	51,695,226
Дивидендтер бойынша берешек (22 Ескерту)	16,424,670	16,424,670
Жалақы бойынша берешек	6,405,509	468,601
Басқа да кредиторлық берешек	1,883,186	2,496,158
Жиынтығы	86,108,317	71,084,655

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Теңге	61,151,744	51,018,016
Швейцар франкі	45,445	452,800
АҚШ доллары	34,340	115,511
Басқа валютада	163,423	108,899
Жиынтығы	61,394,952	51,695,226

Басқа да кредиторлық берешек негізінен теңгеде көрсетілген. Сатып алу бойынша айналымның орташа мерзімі 52 күнді құрайды (2015 ж.: 42 күнді құрады).

17. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР (Жеке бухгалтерлік баланстың 216 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резерв	3,606,785	6,052,038
Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	413,535	1,234,814
Жиынтығы	4,020,320	7,286,852

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге төленетін сыйақы мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар Компания мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2016-2017 жж. арналған Ұжымдық шартқа сәйкес төленеді. Осы шартқа сәйкес Компания келесідей негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қорланбайтын жоспар шегінде жүзеге асырады:

- зейнетке шығу кезіндегі бір жолғы жәрдем;
- зейнеткерлерге жыл сайынғы материалдық көмек;
- тегін теміржол билеттерін беру;
- зейнеткерлердің ритуалдық қызметтерін төлеуге материалдық көмек;
- қызметкерлер мен зейнеткерлердің юбилейлері;
- тістерді протездеуге материалдық көмек;
- басқа да жеңілдіктер.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға міндеттемелер мәндерінің ағымдағы қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Жылдың басындағы жалпы міндеттеме сомасы	14,612,314	14,000,355
Қызметтердің ағымдық құны	245,453	523,471
Өткен қызметтердің құны	(8,244,148)	366,956
Сыйақының құны	464,288	962,609
Актuarлық қайта бағалау, басқа да жиынтық табыста танылған	(950,771)	(253,309)
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(584,779)	(1,475,614)
Жыл іші пайда мен залалда танылған актуарлық (пайда)/залал	(55,583)	487,846
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	5,486,774	14,612,314
Соның ішінде, төлем мерзімі жыл ішіндегі міндеттемелер	413,535	1,234,814
Төлем мерзімі бір жылдан кейінгі міндеттемелер (23 Ескерту)	5,073,239	13,377,500
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	5,486,774	14,612,314

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша пайда мен залалда 2016 мен 2015 жж. ішінде танылған міндеттемелердің сомасы келесі түрде көрсетілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Сатудың өзіндік құны	(6,424,747)	1,996,538
Әкімшілік шығындар	(1,165,243)	344,344
Жыл іші пайда мен залалда танылғанның жиынтығы	(7,589,990)	2,340,882

Компания міндеттемелерін есептеу Компанияның қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған.

Қаржылық бухгалтерлік балансты жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Дисконт мөлшерлемесі	9.6%	7.29%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	4.5% (в среднем)	5.9% (в среднем)
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	4.5% (в среднем)	7.2% (в среднем)
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	7%(в среднем)	10.2% (в среднем)

Актuarий жүргізген сезімталдық талдауына сай қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелердің максималды жоғарлауы 9%-ды құрайды. Бұл жағдай инфляция деңгейі 1%-ға жоғарласа орын алады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

18. РЕЗЕРВТЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 214 және 314 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Акционердің пайдасына өзгертілмейтін міндеттеме	48,067,799	78,789,839
Соның ішінде: қысқа мерзімді резервтер	48,067,799	30,188,574
ұзақ мерзімді резервтер	-	48,601,265

Есеп саясатының негізгі қағидаларында сипатталғандай, ақша қаражатын немесе ақшалай емес активтерді Компания Акционерге/соңғы Акционерге беруге міндетті болғанда және осындай міндеттеменің сомасы нақты бағаланатын кезде, бөлулер капитал және сәйкес өзгертілмейтін міндеттеме құрамында танылады. Компания осы міндеттемелердің құнын сәйкес құрылыс пен жабдықтау келісімшарттарының құнына тең есептейді (Ескерту 32).

19. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 217 жол коды)

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Алынған аванстар	21,917,723	30,345,165
Міндетті зейнетақы жарналары мен әлеуметтік сақтандыруға аударымдар	2,028,410	2,426,448
Болашақ кезең табыстары	192,771	4,187,465
Басқа да салықтық міндеттемелер	2,320,318	2,199,039
Жиынтығы	26,459,222	39,158,117

20. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕ (Жеке бухгалтерлік баланстың 315 жол коды)

Сәйкес қаржылық есептілікті дайындаудың есептік күніне күші бар салық ставкаларының, ресми бекітілген мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сомасы, активтердің салықтық базасына және міндеттемелеріне және сомалары уақыттық айырмашылықтарына, жеке қаржылық нысандарының есебінде көрсетілген, 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2016 ж. 31 желтоқсан	2015 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Көшірілген салық залалдары	42,244,488	36,541,164
Әділ құнына дейін берілген несиелерді түзету	8,187,182	7,674,665
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	2,557,192	2,736,372
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	970,292	1,210,408
Тұрғын үй қарызы дебиторлық берешегі бойынша дисконт	1,696,334	1,603,286
Басқалары	178,933	125,457
	55,834,421	49,891,352
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(209,002,695)	(198,237,366)
Несиені әділ құнына дейін түзету	(44,424,567)	(49,456,214)
Болашақ кезең шығындары	(512,300)	(894,020)
	(253,939,562)	(248,587,600)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиынтығы	(198,105,141)	(198,696,248)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер бойынша 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қозғалыс келесі түрде көрсетілген:

	2016 ж.	2015 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(198,696,248)	(192,351,626)
Еншілес ұйымдарға инвестицияларда көрсетілген	1,114,119	1,270,410
Пайда және залалда көрсетілген (29 Ескерту)	(4,820,621)	(6,330,450)
Капитал өзгерістері жөніндегі жеке есепте көрсетілген	4,297,609	(1,284,582)
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(198,105,141)	(198,696,248)

21. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Жеке бухгалтерлік баланстың 316 жол коды)

Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер негізінен қызметкерлерге сыйақылар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелерді қамтиды (17 Ескерту).

22. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (Жеке бухгалтерлік баланстың 410 жол коды) ЖӘНЕ БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА (Жеке бухгалтерлік баланстың 414 жол коды)

Жарғылық (акционерлік) капиталда көрсетілген меншік иелерінің жарнасы (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 311 және 711 жол кодтары)

	Шығаруға рұқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, мың теңге
2015 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	491,297,819	683,932,991
Шығарылған және орналастырылған жаңа акциялар	-	330,200	109,396,994
2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	491,628,019	793,329,985
2016 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	491,628,019	793,329,985
Шығарылған және орналастырылған жаңа акциялар	-	3,070,025	72,063,911
2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	494,698,044	865,393,896

Компанияның жарғылық капиталы ақшалай қаражатқа, акция үлесі немесе жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар объектілеріне айырбастап, акцияларды шығару арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан кезде Компания мүлігінің бір бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

Жарналар

Акцияларды шығару

2016 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- (а) төлем ретінде 46,400,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 464,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Жезқазған-Бейнеу» және Алматы 1 - Шу учаскісінде екінші теміржол қатынас жолын салу», «Құрық портында паром кешенін салу және әмбебеп жүкжөлушылар паромдарын пайдалану» жобасына алынған;

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

- (b) төлем ретінде 74,183,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 741,830 акцияны шығару. Осы жарналар «Астана темір жол торабын дамыту және вокзалдық кешенін салу» жобасына алынған;
- (c) төлем ретінде 7,340,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 73,400 акцияны шығару. Осы жарналар «Құрық портында паром кешенін салу және әмбебеп жүкжөлаушылар паромдарын пайдалану» жобасына алынған;
- (d) төлем ретінде 57,780 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 642 акцияны шығару. Осы жарналар «Ақпарат және талдау ғылыми-техникалық кітапхана орталығын» Тараз қ. берілген үй-жайына орналастыру жобасына алынған;
- (e) төлем ретінде 85,804 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 85,804 акцияны шығару. Осы жарналар 7 теміржол вокзал ғимараты және 4 жолаушылар платформасы жобасына алынған;

2015 ж. ішінде жарғылық капиталға жарналар келесі түрде көрсетілген:

- (a) төлем ретінде 36,190,700 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 361,907 акцияны шығару. Осы жарналар «Жезқазған-Бейнеу» және «Арқалық-Шұбаркөл» теміржол желілерін салу үшін алынған;
- (b) төлем ретінде 6,700,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 67,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Боржақты-Ерсай теміржол желілерін салуды аяқтау» жобасына алынған;
- (c) төлем ретінде 4,800,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 48,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Құрық портында паром өткелін салу» жобасына алынған;
- (d) төлем ретінде 8,300,000 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 83,000 акцияны шығару. Осы жарналар «Алматы 1 - Шу учаскісінде екінші теміржол қатынас жолын салу» жобасына алынған;
- (e) төлем ретінде 12,348,237 мың теңге көлеміндегі ақша қаражаты алынған 2,472,492 акцияны шығару. Осы жарналар «Алматы 1 - Шу учаскісінде екінші теміржол қатынас жолын салу» және «Қорғас-Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық кешенін салу мен кешенді дамыту» жобасына алынған;
- (f) төлем ретінде 3,724,974 мың теңге көлемінде «М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ-ның 35% акциясы алынған 37,626 акцияны шығару (11 Ескерту).

Бөлінбеген пайдада көрсетілген меншік иелерінің жарнасы (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 311 және 711 жол кодтары)

2015 ж. ішінде Компания орнына акциялар шығарылмаған 50,816 мың теңге сомасына бағаланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды алды.

Дивидендтерді төлеу (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 315 және 715 жол кодтары)

2015 ж. ішінде Компания 2014 ж. нәтижелері бойынша 4,559,619 мың теңге сомасына дивидендтер жариялады.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционерге дивидендтер бойынша берешек 16,424,670 мың теңгені құрады. (2015 ж. 31 желтоқсан: 16,424,670 мың теңгені құрады) (16 және 32 Ескерту).

Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 316 және 716 жол кодтары)

2012 және 2014 жылы Компания Астанада көпфункционалды Мұз айдыны сарайы мен балабақша салу туралы қайтарымсыз міндеттемені қабылдап, нәтижесінде құрылысқа кететін шығындарды бағалап, Акционерге бөлу ретінде таныды.

В течение 2016 г. Компания приняла дополнительное обязательство на сумму НДС в размере 195,587 тыс. тенге, возникшего в результате передачи детского сада местным органам власти

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

и уменьшила неотменяемое обязательство на сумму 30,315 тыс. тенге в связи с уменьшением затрат на строительство (2015 г.: дополнительное распределение на сумму 952,660 тыс. тенге).

2016 ж. ішінде көпфункционалды мұз сарайының құрылысы құнының төмендеуіне байланысты, Компания қайтарымсыз міндеттемелерге төмендеуін таныды. Сәйкесінше таратуды 823.196 мың теңге сомасына қалпына келтірді.

Меншік иелерімен басқа да операциялар (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 317 және 717 жол кодтары)

	2016 ж.	2015 ж.
Нарықтық құннан төмен мөлшерледе алынған несиелерді әділ құнына дейін түзету	3,189,571	5,138,330
Еншілес ұйымдардың капиалына қосылған қаржыларды қайта бағалау	-	1,370,892
Жалғыз акционерден алынған несиелерді алдын ала өтеу	9,581,005	-
	12,770,576	6,509,222

2016 ж. ішінде 797,393 мың теңге сомасында (2015 ж.: 1,284,582 мың теңге) кейінге қалдырылған салық әсерін шегергеннен кейінгі несиелердің әділ құнына дейінгі түзетулер 3,986,964 мың теңге сомасында (2015 ж.: 6,422,912 мың теңге) есепке алынды (14 Ескерту).

2016 ж. желтоқсан айында соңғы Акционердің шешіміне сәйкес Компания қарызды мерзімінен бұрын өтеу үшін, алынған Акционердің 47,832,538 мың теңге сомасы есебінен, кәсіби емес активтер, оның ішінде әкімшілік-технологиялық кешені, "Transport tower" кешені, құралдар Оңалту орталығы, жабдықтар телерадиокешені, есепке алынатын Актив ретінде Акционердің пайдасына (32 Ескерту) және активтерге салынған жобалар шеңберінде теміржол желілерінің құрылысы бойынша ескерілетін Активтер ретінде мемлекетке іске асыру үшін берген (13 Ескерту). Мерзімінен бұрын өтеу әсері капиталда ескерілді, өйткені мәміле жеке келісім ретінде соңғы Акционермен жүргізілді.

Бұл операциялар Топтың бөлінбеген пайдасы құрамында көрсетілген.

2015 ж. ішінде Компания еншілес ұйымдарға жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтармен салынған жарнаның бағалау құны мен баланстық құны арасындағы айырмашылықты бөлінбеген пайда құрамында 1,370,892 мың теңге көлемінде.

Резервтер (Жеке бухгалтерлік баланстың 413 жол коды)

Шетел ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырмашылық (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 228 және 628 жол кодтары)

Шетел валютасын қайта есептеуден резерв Компанияның шетел, функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын құрылымдық бөлімшелерінің қаржылық есептілігін қайта есептеуден туындайтын бағам айырмашылығын есепке алу үшін қолданылады.

Ақша ағымдарын хеджирлеу (Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептің 227 және 627 жол кодтары)

Хеджирлеу резерві құрамына шетел валютасындағы табысқа әсер ететін, кез келген пайда мен залалдарды әділ құны бойынша есептеу үшін ақша ағымдарын хеджирлеу кіреді.

2015 ж. 7 тамызда Компания швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағымдарын хеджирлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған және 2019 және 2022 жж. 20 маусымында төленуге жататын негізгі қарыз көлеміндегі Еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады. Бұл құрал бөлек көрсетіле алады және шынайы бағалана алады. Осы хеджирлеуде хеджирлеу объектісі болып жоғары ықтималды швейцар франкіндегі

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

транзиттік тасымалдаулардан табыс болып табылады, атап айтқанда 2019 және 2022 жж. 1 қаңтарынан 20 маусымына дейін алынған табыстар.

Жоғары ықтималды мәмілені растау үшін Компания швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыстардың тарихын, жеткілікті инфрақұрылымды және де транзиттік тасымалдауларды жүргізу үшін жағымды географиялық орынды қолданды. Компания магистралды теміржол желісіне монополист және жүк тасымалында доминант болып табылады. Хеджирлеудің тиімділігі әрбір есепті кезеңге перспективті және ретроспективті тесттер (өзара есепке алу әдісі) көмегімен бағаланады, және де хеджирлеу қарым-қатынасын таныған кезде перспективті тест көмегімен, ал мәмілені жабу күніне ретроспективті тест көмегімен бағаланады.

Перспективті тиімділіктің тесті хеджирлеу құралының әділ құнын хеджирлеу бабының ақша ағындарының әділ құнын салыстыру арқылы жүргізіледі.

Ретроспективті тиімділіктің тесті хеджирлеу құралының өзгерісін хеджирлеу бабының ақша ағындарының әділ құнын салыстыру арқылы жүргізіледі. Әділ құн тест жүргізілген күнге валюта бағамын, кумулятивті негізде хеджирлеудің басталу кезеңінен мәміленің жабылу кезеңіне дейін қолданып жүргізіледі.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 43,491,357 мың теңге көлемінде тиімді бөлігі хеджирлеу резервіне және басқа да жиынтық табысқа жатқызылды (2015 ж.: 43,491,357 мың теңге). Тиімсіз бөлігіне 45,526 мың теңге көлемде қаржыландырудың шығындарына жатқызылды (2015 ж.: 16,743 мың теңге).

23. ТҮСІМ (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 010 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Қызмет көрсетуден түскен табыс	472,851,832	605,647,647
Алынған айыппұлдар	450,981	2,522,413
Тауарларды үшінші тараптарға сатудан басқа да табыстар	1,017,354	159,239
Жиынтығы	474,320,167	608,329,299

24. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 011 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	156,607,635	253,219,941
Резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	109,440,015	124,852,162
Тозу және амортизация	56,531,735	47,446,468
Материалдар мен қорлар	22,830,125	20,223,033
Байланыс қызметтері	12,349,785	11,093,383
Салықтар	11,891,955	11,640,526
Электр энергиясы	6,744,866	7,040,872
Қорғау қызметі	5,921,028	9,643,647
Отын және жанар-жағармай материалдары	4,354,778	4,255,474
Жендеу және қызмет көрсету	2,866,386	2,911,764
Коммуналдық шығындар мен ғимаратты ұстау	2,412,677	2,358,815
Іссапар шығындары	985,399	1,294,326
Сақтандыру	554,254	1,248,728
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (19 Ескерту)	(6,424,747)	1,996,538
Басқалары	3,912,968	3,545,469
Жиынтығы	390,978,859	502,771,146

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

25. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 014 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Резервтерді, аударымдар мен салықтарды қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	20,239,468	20,825,590
Мүліктік салықтар және басқа да салықтар	7,350,344	4,115,158
Тозу және амортизация	2,784,418	4,092,130
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	2,643,558	2,791,850
Тараптық ұйымдардың басқа да қызметтері	734,070	802,908
Иссапар шығындары	733,956	571,304
Байланыс қызметі	671,170	694,422
Коммуналдық шығындар және ғимаратты ұстау	649,258	756,834
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығындары	630,648	589,123
Жарнама	522,610	531,408
Мерекелік және жаппай мәдени шараларды өткізуге шығындар	518,306	246,125
Банк қызметтері	461,031	387,654
Материалдар	424,528	403,449
Жөндеу мен қызмет көрсету	151,619	243,806
Кәсіби оқуға және мамандығын жетілдіруге шығындар	103,524	196,295
Қайырымдылық және демеушілік көмек	1,796	456,783
Күмәнді берешектер бойынша резервтер	(547,616)	6,983,831
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары және қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар (19 Ескерту)	(1,165,243)	344,344
Активтердің құнсыздануы	(6,731,580)	1,123,330
Басқа шығындар	4,056,686	4,625,294
Жиынтығы	34,232,551	50,781,638

26. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ТҮСКЕН ТАБЫСТАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 021 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Берілген несиелер бойынша пайыз түріндегі табыстар	41,197,491	27,919,544
Ақша қаражаты мен олардың баламалары бойынша пайыз түріндегі табыстар	2,157,466	1,257,847
Несие ұйымдарындағы қаражат (қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар) бойынша пайыз түріндегі табыстар	408,177	112,278
Басқа қаржылық табыстар	140,248	274,212
Жиынтығы	29,563,881	21,165,288

27. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 022 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Несие пайыздары бойынша шығындар	61,301,410	41,582,045
Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі	-	4,350,988
Басқа қаржылық шығындар	45,526	1,217,848
Жиынтығы	61,346,936	47,150,881

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

28. БАСҚА ДА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 025 жол коды)

Басқа да операциялық емес шығындар 441,479 мың теңге сомасында (2015 ж.: 63,015,229 мың теңге) бағам айырмашылығынан залады камтиды, және де бұл сома негізінен Компанияның шығарылған қарыздық бағалы қағаздары мен несиелерінің нәтижесінде пайда болды, себебі несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың басым бөлігі шетел валютасында берілген.

29. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 101 жол коды)

	2016 ж.	2015 ж.
Ағымдық табыс салығы бойынша шығындар түзетулері	(125,725)	1,087,154
Өткен кезеңнің табыс салығы бойынша түзетулер (22 Ескерту)	4,820,621	6,330,450
Жиынтығы	4,694,896	7,417,604

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығындар мен ресми бекітілген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелінген табыс салығы бойынша шығындарды салыстыру көрсетілген:

	2016 ж.	2015 ж.
Салық салуға дейінгі пайда/(залал)	38,399,894	(21,995,526)
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми салық мөлшерлемесі бойынша теориялық (шығындар)/үнемдеу	7,679,979	(4,399,105)
Салық салу мақсаты үшін есептеуге жатпайтын/(салық салынбайтын) шығындардың/(табыстардың) салық тиімділігі:		
Өткен жылдардағы табыс салығын түзету	(125,725)	1,087,154
Есептеуге алынбаған шығындар	(2,859,358)	10,729,555
Жеке қаржылық есептілікте көрсетілген табыс салығы бойынша шығындар	4,694,896	7,417,604

30. АКЦИЯҒА АРНАЛҒАН ПАЙДА (Пайда мен залал туралы жеке есептегі 600 жол коды)

Акцияға арналған базалық пайда ретінде акцияға шаққандағы пайда жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа мөлшерленген саны негізінде саналады. Жай акцияның және көбейту әсеріндегі жай акцияның сомасы тең, өйткені көбейту жасалынған жоқ. 2016 және 2015 жж. ішінде талдау эффектісі бар құралдар жоқ болған.

	2016 ж.	2015 ж.
Жай акцияның орташа мөлшерленген саны	495,218,425	492,114,758
Жыл іші (залал)/пайда (мың теңге)	33,704,998	(29,413,130)
Жай акцияға шаққандағы (залал)/пайда (теңге)	68	(60)
Материалдық емес активтерді қоспағандағы таза активтер	1,520,234,738	1,342,484,256
Айналымдағы жай акциялардың саны	496,063,720	494,698,044
Бір акцияның баланстық құны, теңгеде¹	3,065	2,714

¹ Акцияның баланстық құны Қазақстан қор биржасының талаптарына сай есептеледі (KASE)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

31. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, Астана қаласындағы теміржол торабының, соның ішінде вокзал кешенінің құрылысы, Астана қаласындағы көп функционалды мұзды сарайының құрылысы бойынша жалпы сомасы 367,469,605 мың теңгеге шартты міндеттемелері болды (2015 ж. 31 желтоқсан: «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, Астана қаласындағы көп функционалды мұзды сарайының құрылысы бойынша 291,242,385 мың теңгеге шартты міндеттемелері).

Басқа да келісім шар бойынша міндеттемелер

Компаниямен жүк тиеу-түсіру және болашақ кезеңдерде жүкті сақтау қызметтеріне құрылған үш келісімшарт аясында компанияның 2016 ж. 20 қарашасында «Continental Logistics» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, «Odyssey Investments Group» ЖШС-мен және «KTZ Express» ЖШС-мен; 2015 ж. 28 желтоқсанда «Солтүстік Ақтау теңіз терминалы» ЖШС-мен, «Сбербанк России» ЕБ АҚ-мен, Inter Port Development PTE LTD және «KTZ Express» АҚ-мен және 2016 ж. 15 тамызда «Continental Logistics Shymkent» ЖШС, «Odyssey Investments Group» ЖШС және «KTZ Express» АҚ шарт бойынша міндеттемелері бар.

Келісімшарттың талаптары бойынша «KTZ Express» АҚ жүкті сақтау бойынша минималды көлемдегі міндеттемелерді орындау кезінде елеулі бұзушылықтар болған кезде, компания өзіне шарт бойынша міндеттемелерді алады, деген компания алдында келісім шарт қарастырылған және бұл компания үшін ауртпалық болып келеді.

«KTZ Express» АҚ-ның 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жағдайында жүкті сақтау бойынша минималды көлемдегі міндеттемелерді орындалмау бойынша басшылық бағалауына негізделе отырып, Компания жоғары ықтималдығы жоқ деп есептейді, осыған байланысты Компания бағаланған міндеттемелер бойынша қор құрастырмады.

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Компания өзінің шаруашылық қызметіне қатысты, атап айтсақ, мүліктік зиянды қайтару бойынша талаптар сияқты түрлі сот қарауларына қатысады. Компания жеке немесе жиынтық күйінде алынған басым талап арыздардың немесе қаралу сатысындағы мұндай жағдайларды өзінің жеке бухгалтерлік балансына қандай да бір кері әсерін тигізеді, не болмаса қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына теріс әсерін береді деп санамайды.

Қазақстандық сот жүйесімен байланысты сот талаптары

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қазақстандық салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер келесілерді қамтыды:

2009 ж. бастап 2011 ж. қыркүйегі аралығындағы есептік кезең үшін ҚҚС-ты қайтару бойынша салық органдарының жүргізген кешенді салықтық тексерістері барысында 4,443,986 мың теңге көлемінде қайтаруға ұсынылған және жабдықтаушылардың ыңғайласпа тексеруімен расталмаған ҚҚС сомасы анықталды, және де 2,712,425 мың теңге сомасында өсімпұл есептелді.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания резервтерді есептеген жоқ, себебі, Компанияның ойынша салық органдарының әрекеті қолданыстағы салықтық заңнамаға қайшы келеді және осы есептеулерді сотта таласқа салып отыр.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік түрінде салық сомасының басым бөлігі, айыппұл жазалау шаралары мен төлемақы өсімінің сомалары 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелінген және қазіргі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез-келген қолайсыз бастама, не болмаса арыздар орын алған жағдай болса, кез-келген аталмаған талап арыздардың сомасын анықтау мүлдем мүмкін емес.

Сақтандыру

Қазақстанда сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты Компанияның жағдайларын ескермегенде, жолаушылардың дене зақымдануынан міндетті сақтандыру, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне келген залал немесе өзінің меншігіне залал келу қаупін сақтандыру, активтер мен жабдықтар (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда), және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау қаупі мен Компания немесе оның қызметіне байланысты нысандарындағы апатты жағдайлар нәтижесінде қоршаған ортаға немесе үшінші тараптың мүлкінен залал келтіргені үшін берешегі жоқ. Компанияның Қазақстандағы коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сай міндетті сақтандыру қабаты бар.

Кепілдіктер

Кредиторлар	Кепілдік мақсаты	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы
АҚШ-тың Экспорт-Импорт банкі	Локомотивтер мен «Дженерал Электрик» компаниясының локомотивтік жабдықтарын сатып алу бойынша «Локомотив» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	26 қараша 2022 ж.	424,856,806 АҚШ долл. (141,600,526 мың теңге)
Акционер	Сатып алынған локомотивтер мен жүк вагондары бойынша «Қазтеміртранс» АҚ мен «Локомотив» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	15 қыркүйек 2017 ж.	60,000,000 мың теңге
		15 қыркүйек 2017 ж.	15,000,000 мың теңге
Еуразиялық Даму Банкі	«АСУ Энергодиспетчерлік тарту» жобасын қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	2 шілде 2021 ж.	17,513,000 мың теңге
	Электровоздарды шығаратын заводты салу үшін қаржыландыру бойынша бірлескен ұйым «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	31 шілде 2023 ж.	2,370,000 мың теңге
	«АСУ Энергодиспетчерлік тарту» жобасын қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	21 қазан 2024 ж.	7,500,000 мың теңге
«HSBC Франция» және «HSBC Bank plc» «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен бірлесіп	Жүк электровоздарын сатып алуды қаржыландыру бойынша «Локомотив» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	31 мамыр 2024 ж.	230,000,000 еуро (81,056,600 мың теңге)
	Жүк электровоздарын сатып алуды қаржыландыру бойынша «Локомотив» АҚ-ның еншілес ұйымының міндеттемелерін орындау	27 мамыр 2027 ж.	192,000,000 еуро (67,664,640 мың теңге)
«ҚДБ Лизинг» АҚ	Жолаушылар вагонын қаржыландыруға «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның «ПЛВК» еншілес ұйымының міндеттемелерін орындау	20 желтоқсан 2036 ж.	12,861,805 мың теңге
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	Ссудалық міндеттемені қайта қаржыландыруға «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	20 қыркүйек 2023 ж.	12,152,883 мың теңге
	Ақтөбе қ. рельс арқалық зауытын салуды қаржыландыру бойынша қауымдасқан ұйым «Ақтөбе рельс арқалық зауыты» ЖШС-ның міндеттемелерін орындау	4 шілде 2023 ж.	24,922,472 мың теңге

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	Теміржол желісі бойынан платформаның бағдарламалық кешенін салу бойынша «Транстелеком» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	30 маусым 2024 ж.	25,420,927 мың теңге
	Жолаушылар вагонын қаржыландыруға «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның «ПЛВК» еншілес ұйымының міндеттемелерін орындау	5 наурыз 2035 ж.	5,000,000 мың теңге
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	«№10 вагон құю ірі цехының модернизациясы» жобасы бойынша «Камқор» Жөндеу корпорациясы» ЖШС-нің еншілес ұйымы «Востокмашзавод» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	13 шілде 2018 ж.	8,594,000 мың теңге
	«ҚТЖ - Жүк тасымалы» АҚ-ның несиені қайта қаржыландыруға арналған міндеттемелерін орындау	13 желтоқсан 2023 г.	33,112,000 мың теңге
«Қазақстан СитиБанк» АҚ	Айналым қаражатын қаржыландыру бойынша «Локомотив» АҚ-ның міндеттемелерін орындау	мерзімсіз	30,000,000 АҚШ долл. (9,998,700 мың теңге)

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияда жоғарыда көрсетілген кепілдіктермен байланысты қандай да бір қор мойындау бойынша қосымша міндеттемелер туындаған жоқ.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмау жайларына байланысты Компанияға 2016 ж. 31 желтоқсан жағдайына «HSBC Франция» және «Қазақстан Даму банкі» АҚ-мен құрылған қаржылық кепілдеме шарты аясында қаржылық коэффициенттерді қолданбау жайлы келісім хаты келіп түскен

32. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Егер бір тарап екінші тарапты бақылау мүмкіндігіне ие болса, немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді басқа тарап қабылдау кезінде келесі тарапқа біршама ықпал етуді жүзеге асыратын болса, берілген жеке қаржы есептілігінің мақсаттары үшін осы тараптар байланысты ретінде қарастырылады. Сондай-ақ байланысты деп Компаниямен бірге бір бақылау астындағы тараптар да саналады. Байланысты тараптардың мүмкін байланыстарын қарастырғанда әрбір жағдайда тараптардың құқықтық формасына ғана емес, олардың қарым-қатынас мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын келісімдер жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы келісімдер байланысты емес тараптардың келісіміндегі шарттар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.

Компания көптеген маңызды келісімдер жүргізген немесе 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген қалдығы болған және осы қаржылық есептіліктің басқа ескертулерінде көрсетілмеген қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

		Акционер	Компанияның қауымдасқан ұйымдары	Компания қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Компанияның еншілес ұйымдары
Байланысты тараптардың тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелері	2016 ж.	-	7,204,404	584,298	68,453	34,060,443
	2015 ж.	-	3,600,001	590,116	26,610	45,035,116
соның ішінде күмәнді берешек бойынша резерв	2016 ж.	-	-	-	(4,744)	(5,341,940)
	2015 ж.	-	-	-	(1,425,421)	(5,341,940)
Байланысты тараптарға тауарлар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтер үшін міндеттемелер	2016 ж.	-	6,176	6,911	2,402,345	31,724,773
	2015 ж.	-	971,536	933,033	1,101,275	13,045,815
Берілген несиелер	2016 ж.	-	-	-	-	660,954,709
	2015 ж.	-	-	-	-	662,850,089
Алынған несиелер	2016 ж.	77,720,581	-	-	-	-
	2015 ж.	96,009,829	-	-	-	-
Алынатын дивидендтер бойынша есептелген міндеттемелер	2016 ж.	-	-	1,663,776	-	1,917,692
	2015 ж.	-	-	-	-	654,633
Төленетін дивидендтер бойынша есептелген міндеттемелер	2016 ж.	16,424,670	-	-	-	-
	2015 ж.	16,424,670	-	-	-	-

Байланысты тараптармен мәмілелер 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клесі түрде көрсетілген:

		Акционер	Компанияның қауымдасқан ұйымдары	Компания қатысушы болып табылатын біріккен ұйымдар	Акционер құрамына кіретін ұйымдар	Компани- яның еншілес ұйымдары	Басқа да байла- нысты тараптар
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сату	2016 ж.	-	127,514	14,044,167	5,420,382	160,906,088	-
	2015 ж.	-	34,123	15,317,611	17,937,013	31,126,089	-
Күмәнді берешек бойынша есептелген резерв	2016 ж.	-	-	-	1,420,677	-	-
	2015 ж.	-	-	-	(317,258)	-	-
Тауар, қызмет пен ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	2016 ж.	-	12,628,110	2,548	5,811,268	176,759,709	10
	2015 ж.	-	5,234,794	4,929	5,704,732	277,346,272	1,095
Несиелерді беру	2016 ж.	-	-	-	-	18,443,516	-
	2015 ж.	-	-	-	-	9,650,000	-
Берілген несиелерді өтеу	2016 ж.	-	-	-	-	1,205	-
	2015 ж.	-	-	-	-	9,354,372	-
Алынған несиелер	2016 ж.	5,500,000	-	-	-	-	-
	2015 ж.	8,862,000	-	-	-	-	-
	2016 ж.	48,948,650	-	-	-	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Алынған несиелерді өтеу	2015 ж.	-	-	-	-	-	-
Қаржылық табыс	2016 ж.	-	-	-	-	41,181,940	-
	2015 ж.	-	-	-	-	27,909,773	-
Қаржылық шығын	2016 ж.	3,808,311	-	-	-	3,252,401	-
	2015 ж.	3,500,840	-	-	-	5,993,642	-
Жарияланған дивидендтер	2016 ж.	-	-	-	-	-	-
	2015 ж.	4,559,619	-	-	-	-	-
Дивидендтер бойынша табыс	2016 ж.	-	-	2,621,348	-	2,033,101	-
	2015 ж.	-	-	-	-	1,193,358	-
Жарғылық капиталға жарна	2016 ж.	128,066,584	-	-	-	6,150,741	-
	2015 ж.	72,063,911	-	-	-	26,163,636	-

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның тың тиісінше жалпы сомасы 3,285,544 мың теңге және 4,096,677 мың теңге болатын кейбір несиелері Қазақстан Республикасы Үкіметімен кепілдендірілген.

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейбір қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың несиелері бойынша Компания кепілдікті банктер алдында міндеттемелердің орындалатындығын кепілдендіру мақсатында берді (31 Ескерту).

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған Еурооблигациялар шегінде еншілес ұйымдарға берілген кейбір несиелер валюта бағамының өзгеруіне индексацияланды. 2016 ж. бағамның өзгеруіне байланысты Компания 14,964,788 мың теңге көлемінде бағам айырмашылығынан пайданы таныды (2015 ж.: 291,271,152 мың теңге көлеміндегі залал).

Акционердің құрамына кіретін ұйымдармен, қауымдасқан және бірлескен ұйымдармен және де басқа да байланысты тараптармен опрециялардың басым бөлігі «ҚазМұнайГаз «Ұлттық компаниясы» АҚ (бензин), «Қазақтелеком» АҚ (байланыс қызметі), «Қазатомпром» АҚ (элект энергиясы), «КЕГӨК» АҚ (элект энергиясы), «Қазпочта» АҚ (пошта қызметі), «Қазақстан Инжиниринг «Ұлттық компаниясы» АҚ (машина өндірісі тауарлары) и «Самұр-Энерго» АҚ (элект энергиясы). Сонымен қатар, Компания Акционер құрамына кіретін ұйымдарға, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға теміржол тасымалдауы бойынша қызмет көрсетеді.

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жыл ішінде Компания келесі объектілердің құрылысы бойынша Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады:

	Ағымдағы міндеттемелер					Ұзақ мерзімді активтер
	Телерадио кешені жабдықтары	Маңғыстаудағы әлеуметтік объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынтығы	Мұз сарайы
2015 ж. 1 қаңтар						
	28,238,638	247,276	750,000	-	29,235,914	48,601,265
Жыл ішінде есептелгені	-	-	952,660	-	952,660	-
2015 ж. 31 желтоқсанын						
	28,238,638	247,276	1,702,660	-	30,188,574	48,601,265
Жыл ішінде есептелгені	-	-	195,587	-	195,587	-
Шығу	-	-	(30,315)	-	(30,315)	(823,196)
Жыл ішінде шығынға жазу	(28,238,638)	-	(1,825,478)	-	(30,064,116)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқсанын						
	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнге аяқталған жыл ішінде Компания Акционердің пайдасына тағайындалған өзгертілмейтін міндеттеме бойынша келесі шығындарды өткерді:

	Телерадиоке- шені жабдықтары	Ағымдағы міндеттемелер				Ұзақ мерзімді активтер
		Маңғыстау- дағы әлеуметтік объектілері	Астана қ. балабақша	Мұз сарайы	Жиынтығы	Мұз сарайы
2015 ж. 1 қаңтар	28,238,638	247,276	511,535	-	28,997,449	23,850,672
Жыл ішінде есептелгені	-	-	1,160,810	-	1,160,810	17,417,702
2015 ж. 31 желтоқсанын	28,238,638	247,276	1,672,345	-	30,158,259	41,268,374
Түсімдер	-	-	-	-	-	6,509,695
Шығыс	(28,238,638)	-	(1,629,891)	-	(29,868,529)	-
Аударымдар	-	-	-	47,778,069	47,778,069	(47,778,069)
2016 ж. 31 желтоқсанын	-	247,276	42,454	47,778,069	48,067,799	-

Акционер пайдасына Актив ретінде есепке алынған Телерадиокешен құрылғысы 2016ж. желтоқсан айында негізгі Акционер шешіміне сәйкес Акционерден алынған несиелерді алдын ала өтеу үшін есепке алынған(22 Ескерту).

2016 ж. 31 желтоқсан жағдайына Астана қаласында соғылған мұз сарайы құрылысы толықтай аяқталды және қолданысқа енгізілді. Компания бұл активті санаптады және Акционер есебіне, есеп күнінен алдағы 12 ай ішінде Астана қ. Әкімшілігіне тапсырылатындығынан, ағымдағы міндеттемелердің ажырамас бөлігі ретінде есепке алды.

Компанияның басты басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

Басты басқарушы қызметкерлеріне Компанияның Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелері және Компанияның басқа да басты басқару қызметкерлері жатады және 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 14 адамды (2015 ж. 31 желтоқсан: 13 адам) құрайды. Басты басқару қызметкерлеріне төленетін сыйақының жалпы мөлшері 574,755 мың теңгені құрады және бұл сома жалақы бойынша шығындарға осы жеке есептіліктің 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда мен залал жөніндегі есебінің жалақы бойынша шығындарына қосылған (2015 ж. 31 желтоқсан: 486,357 мың теңге). Басқару қызметкерлерге төленетін сыйақының басым бөлігі операциялық нәтижелердің, премиялар мен келісім-шарттарға негізделген жалақы бойынша шығындардан , тұрады.

33. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Компанияның негізгі қаржы құралдарына банктік несиелер, шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (еурооблигациялар), ақша қаражаты, қысқа мерзімді салымдар мен қысқа мерзімді қаржылық инвестициялар және де сауда дебиторлық және сауда кредиторлық берешектер жатады. Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен несиелік тәуекелдер Компанияның қаржы құралдары бойынша негізгі қауіптері болып табылады. Компания барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Компания капиталдың жеткіліксіз тәуекелін басқарып отырады, себебі Компания капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы Акционер үшін пайда барынша артқанда кәсіпорын үздіксіз қызметін жалғастыра алатындай сенімде болуы керек. Компанияның жалпы стратегиясы 2015 ж. салыстырғанда өзгерген жоқ.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Компанияның капитал құрылымы таза қарыз қаражаты (борышқорлық бағалы қағаздар мен қаржылық жал бойынша міндеттемелер 14 Ескертуде, ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі несиелер,) мен Компания капиталын (жарғылық капиталды, шетелдік валютаны қайта бағалаудан түскен резерв, бөлінбеген пайда мен бақыланбайтын үлесті қамтитын) қамтиды.

Қаржы тәуекелін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Компания қызметінің маңызды элементі. Компания тәуекел шамасы мен дәрежесіне қарай тәуекелге түсу талданатын тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы Компания операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылап, басқарып отырады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валюта тәуекелін, баға тәуекелі мен нақты құнына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), жойылу тәуекелі мен ақша ағынына пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Компанияның тәуекелді басқару саясатына сипаттама беріледі.

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты тәуекел Компания үшін нарықтағы пайыздық мөлшерлеменің қатерін білдіреді, ол инвестицияның жалпы пайдасының азаюына және Компанияның несиелері бойынша ақша ағынының тұрып қалуының артуына әкеп соқтыруы мүмкін. Компания пайыздық мөлшерлеменің байланысты тәуекелді ақша, инвестиция мен несиелер валютасындағы пайыздық мөлшерлемені өзгерту мониторингі арқылы шектейді, сонымен бірге белгіленген және тұрақты емес пайыздық мөлшерлемелер арасындағы дұрыс қатынасты қолдау жолы арқылы шектейді.

Пайыздық мөлшерлеменен байланысты Компанияның тәуекелге бейімділігі негізінен Компанияның құбылмалы пайыздық мөлшерлеменен несиелерге жатады.

Келесі кесте Компанияның салық салуға дейінгі табысының несиелердің пайыздық мөлшерлемелерінің мүмкін бола алатын өзгерістеріне сезімталдығын басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

	2016 ж. 31 желтоқсан		2015 ж. 31 желтоқсан	
	Базистік пунктілерде пайыздық мөлшерлемелер дің ұлғаюы/азаюы	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Базистік пунктілерде пайыздық мөлшерлемелер дің ұлғаюы/азаюы	Салық салынғанға дейінгі табысқа/капит алға әсері
АҚШ доллары	60/(8)	(200,105)/26,681	50/(12)	(12,325)/2,958
Теңге	60/(8)	(300,000)/40,000		

Валюталық тәуекел

Компания шетелдік валютада мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады.

Компанияның қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің түбегейлі бөлігі АҚШ долларында көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан табыстар немесе залалдар туындайды. Компания ақша қаражатының және басқа да қаржы активтерінің бөлігін АҚШ доллары депозитінде несиелер бойынша бағамдық айырмашылықтан туындаған табыс немесе шығыннан түскен біразын есептеу мақсатында сақтайды.

Келесі кестеде Компанияның салық салынғанға дейінгі табысының және капиталының АҚШ доллары, еуро, ресей рублі және басқа да валюталардың мүмкін бола алатын өзгерістеріне сезімталдығын басқа айнымалы шамалар тұрақты болған кезде көрсетеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	2016 ж. 31 желтоқсан			2015 ж. 31 желтоқсан		
	Айырбастау курсындағы ұлғаю/азаю	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері	Айырбастау курсындағы ұлғаю/азаю	Салық салынғанға дейінгі табысқа әсері	Капиталға әсері
АҚШ долла ры	13%/ (13%)	(86,705,640)/ 86,705,640	-	60%/ (20%)	(379,201,580) / 126,400,527	-
Еуро	15%/ (15%)	(2,250)/ 2,250	-	60%/ (20%)	1,375/ (458)	-
Ресей рублі	23%/ (19%)	(14,135)/ 11,677	-	40%/ (29%)	69,946/ (50,711)	-
Швейца р франкі	15%/ (15%)	(6,814)/ 6,814	(14,257,966) /14,257,966	60%/ (20%)	(201,678)/ 67,226	(59,689,310)/ 19,896,437
Басқа да валют алар	15%/ (15%)	(662,982)/ 662,982	-	60%/ (20%)	(3,228,426)/ 1,096,142	-

2015 ж. 7 тамызда Компания швейцар франкінде белгіленген қызмет көрсетуден түскен табыстың теңгеге қатысты өзгеру тәуекелін төмендету мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді жүргізді. 2014 ж. 20 маусымда Швейцар қор биржасында шығарылған Еурооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады. Осы хеджирлеуде хеджирлеу объектісі болып жоғары ықтималды швейцар франкіндегі транзиттік тасымалдаулардан табыс болып табылады. Хеджирлеу нәтижесінде 4,417,426 мың теңге көлеміндегі әсер басқа да жиынтық табыста көрсетілді (2015 ж.: 43,491,357 мың теңге).

Несиелік тәуекел

Компанияның қаржы құралдарымен контрагенттердің келісімшарттарын орындамау нәтижесінде пайда болатын несиелік қатер әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Компанияның міндеттемелерінен асып түсетін сомалармен шектеліп қалады. Компанияның саясаты несиеге қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдары бар операцияларды атқаруды қарастырады. Несиелік тәуекелге түсудің максимум мөлшері әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

Несиелік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлар немесе басқа да оқиғалар олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты ұқсас қызмет шарттары бар несие алушы топтар немесе бір несие алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

Компанияда берілген несие лимиттерінен асып кетпейтін, және де дұрыс несие тарихы бар тапсырыс берушілермен келісімдер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат жұмыс істейді. Компанияның аванстық төлемді қайтаруға банк кепілдігімен берілген алдын ала төлем негізінде өздерінің көптеген клиенттерімен жұмыс істеуінің арқасында несиелік тәуекел төмендеп отыр.

Компания 33 Ескертуде көрсетілген кепілдіктерден басқа үшінші тараптардың міндеттемелері бойынша кепілгер болмайды.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағасының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралының құнының ықтимал түрде ауытқуында пайда болады. Компания нарық конъюктурасының теріс өзгеруінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалардарды кезең сайын бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Өтімділік тәуекелі

Компания өтімділік тәуекелін басқару бойынша Акционердің талаптарына сай қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландыру тәуекелдерін бақылап отырады. Компания адекватты резервтерді, банк несиелері мен мүмкін несиелерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін жабу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы тәуекелді басқарып отырады.

2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияда жеткілікті дәрежедегі қол жетімді несиелік желісі «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-да 20,000,000 мың теңге көлемінде бар. Компания Ресей Федерациясы ішкі нарығында 10-15 млрд. Ресей рублі көлемінде облигацияларын шығаруды ниет қылып отыр.

Компания тұрақты негізде Акционермен және кредиттік келісімдермен/келісім шарттық кепілдермен белгіленген қаржылық коэффициенттердің ең төменгі мәндерінің орындалуын бақылайды және мониторинг жұмыстарын жүргізіп отырады.

Кредиторлар алдында міндеттемелердің орындалмауын болдырмау үшін 2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания қаржылық коэффициенттердің (ковенанттар) өзгеруінің ең төменгі шегін келістірді. Осыған байланысты, 2016 ж. 31 желтоқсан жағдайына «HSBC Франция» және «Қазақстан Даму банкі» АҚ-мен құрылған қаржылық кепілдеме шарты аясында қаржылық коэффициенттерді қолданбау жайлы келісім хаты келіп түскен.

Келесі кестелерде Компанияның туынды емес қаржы міндеттемелері бойынша шарт мерзімдері беріледі. Кесте Компаниядан төлем талап етуі мүмкін негізінде қаржы міндеттемелері төлем талап етілетін ең бастапқы мерзім бойынша ақша ағынының дисконтты емес қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздар бойынша да, сондай-ақ несиелер сомасы бойынша ақша ағынын қамтиды.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	Жиынтығы
2016 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Кредиторлық берешек	49,353,649	282,093	11,759,210	-	-	61,394,952
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	1,883,186	-	-	1,883,186
<i>Пайыздық:</i>						
Несиелер және басқа да қаржылық міндеттемелер	13,732,382	3,458,180	43,880,818	521,955,072	1,399,419,401	1,982,445,853
Жиынтығы	63,086,031	3,740,273	57,523,214	521,955,072	1,399,419,401	2,045,723,991
2015 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Кредиторлық берешек	14,913,932	20,580,918	14,682,339	1,518,037	-	51,695,226
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	2,496,158	-	-	2,496,158
<i>Пайыздық:</i>						
Несиелер және басқа да қаржылық міндеттемелер	13,989,254	532,889	52,478,800	561,474,063	1,414,350,946	2,042,825,952
Жиынтығы	28,903,186	21,113,807	69,657,297	562,992,100	1,414,350,946	2,097,017,336

Келесі кестеде Компанияның қаржы активтері бойынша күтілетін төлем мерзімдері көрсетіледі. Кесте ақша қозғалысы басқа кезеңде деп Компаниямен күтілетін жағдайлардан басқа берілген активтер бойынша пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша ақша ағындарының дисконтты емес шарт мерзімдерінің негізінде құрылған.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1 жыл	1 -5 жыл	5 жылдан артық	Белгісіз өтеу мерзімі ²	Жиынтығы
2016 ж.							
<i>Пайыздық:</i>							
Қысқа мерзімді салымдар	14,860,954	-	-	-	-	-	14,860,954
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	22,810	-	-	-	-	-	22,810
Басқа қаржы активтері	-	-	7,565,683	-	-	-	7,565,683
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	-	473,911	-	-	-	473,911
Ақша қаражаты мен оның баламалары	6,540,545	-	-	-	-	-	6,540,545
Берілген несиелер	11,124,576	185,050	24,188,005	352,137,863	890,320,371	-	1,277,955,865
<i>Пайызсыз:</i>							
Ақша қаражаты мен оның баламалары	389,787	-	-	-	-	-	389,787
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	-	-	-	-	-
Сауда дебиторлық берешек	403,984	-	34,060,443	-	-	11,786,768	46,251,195
Берілген несиелер	-	-	12,626,753	-	-	-	12,626,753
Жиынтығы	33,342,656	185,050	78,914,795	352,137,863	890,320,371	11,786,768	1,366,687,503
2015 ж.							
<i>Пайыздық:</i>							
Қысқа мерзімді салымдар	5,651,300	-	-	-	-	-	5,651,300
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	31,396	-	-	-	-	-	31,396
Басқа қаржы активтері	-	-	7,922,203	-	-	-	7,922,203
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	-	717,519	-	-	-	717,519
Ақша қаражаты мен оның баламалары	2,216,263	-	-	-	-	-	2,216,263
Берілген несиелер	11,348,877	185,050	26,314,627	377,504,376	975,194,018	-	1,390,546,948
<i>Пайызсыз:</i>							
Ақша қаражаты мен оның баламалары	10,913,009	-	-	-	-	-	10,913,009
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	-	-	-	-	-
Үшінші жақтардың сауда дебиторлық берешегі	499,820	-	29,093,924	-	-	13,993,265	43,587,009
Берілген несиелер	-	-	360,053	-	-	-	360,053
Жиынтығы	30,660,665	185,050	64,408,326	377,504,376	975,194,018	13,993,265	1,461,945,700

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Компанияның қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізінде рұқсат ету керек.

Келесі әдістер мен болжамдар Компанияда қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданылады:

² Күмәнді берешектің өтелу мерзімінің белгісіздік жағдайынан, Компания құнсызданған сауда дебиторлық берешекті 'өтеу мерзімінің белгісіздігі' құрамында көрсетті.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарын қысқа мерзімді төлеу сипатының салдарындағы олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Ақша қаражаттары және олардың эквиваленттері

Ақша қаражаттары және олардың эквиваленттері баланстық құны бұл қаржылық инструменттердің қысқа мерзімде өтелу жағдайында шамамен әділ құнына тең

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін баланстық құн шамамен осы қаржы құралдарының қысқа мерзімде өтелуіне қатысты олардың әділ құнына шамамен тең.

Он екі айдан жоғары өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін баланстық құн өз алдына болашақ кезеңдегі ақша қозғалысы құнының есеп кезеңінің соңына бар және қолданылатын нарықтық ставкаларын қолдана отырып дисконтталған ағымдағы жыл құнына тең.

Несиелер

Банктік несиелер бойынша есептеу несиелік рейтинг параметрлері мен ұқсас өтеу мерзімдері бар несиелер бойынша сәйкес жылдың соңына қайта көтерілетін нарық мөлшерлемелерін пайдаланумен есептелінген төлеу мерзімі бойынша жеке несиелер бойынша болашақ ақша ағынын дисконттау арқылы жасалған болатын. Компания несиелерінің көптеген бөлігі халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктерден алынған. Нәтижесінде осы несиелер бойынша пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасындағы коммерциялық несие ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен бола тұра берілген несие санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) әділ құны есептік күні жасалған орташа баға негізінде анықталған болатын.

Үнемі әділ құны бойынша бағаланатын Компанияның қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2016 және 2015 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құнының, несиелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды есепке алмағанда, олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер және шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) баланстық құны мен әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2016 ж. 31 желтоқсан		2015 ж. 31 желтоқсан	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Берілген несиелер	661,329,079	661,329,079	663,083,303	663,083,303
Басқа қаржылық активтер	7,565,683	7,565,683	7,934,806	7,934,806
Несиелер	142,534,796	140,646,602	232,377,800	231,504,513
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (Еурооблигациялар)	771,341,089	790,399,781	732,825,532	680,381,225

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2016 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның иерархиясы

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
<i>Қаржы активтері</i>				
Берілген несиелер	-	661,329,079	-	661,329,079
Басқа қаржы активтері	-	7,565,683	-	7,565,683
Жиынтығы	-	668,894,762	-	668,894,762
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- банктік несиелер	-	55,220,600	7,705,421	62,926,021
- байланысты тараптардан несиелер	-	77,720,581	-	77,720,581
- қаржылық бағалы қағаздар (Еурооблигациялар)	790,399,781	-	-	790,399,781
Жиынтығы	790,399,781	132,941,181	7,705,421	931,046,383

2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның иерархиясы

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
<i>Қаржы активтері</i>				
Байланысты тараптарға берілген несиелер	-	663,083,303	-	663,083,303
Туынды қаржы құралы	-	-	-	-
Басқа да қаржы активтері	-	7,934,806	-	7,934,806
Жиынтығы	-	671,018,109	-	671,018,109
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- банктік несиелер	-	14,131,602	9,582,751	23,714,353
- байланысты тараптардан несиелер	111,780,331	96,009,829	-	207,790,160
- қаржылық бағалы қағаздар (Еурооблигациялар)	680,381,225	-	-	680,381,225
Жиынтығы	792,161,556	110,141,431	9,582,751	911,885,738

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды.

Сауда дебиторлық және кредиторлық берешектің әділ құны шамамен оның баланстық құнына тең және иерархияның 3-ші деңгейіне жатады.

2016 және 2015 жж. іші үшін әділ құнның иерархиясы деңгейлері арасында ауыстырулар болған жоқ.

34. ЕСЕПТІК КҮННЕН КЕЙІНГІ БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Несиелер

2017 ж. ақпанда Компания «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-нан он екі ай өтеу мерзіміне жылдық 14% сыйақы ставкасымен жалпы сомасы 15,000,000 мың теңге көлемінде несиелер алды.

Ақпан айында Компания айналым қаражаттарын қаржыландыру мақсатында «Қазтранстір» АҚ-нан 3,500,000 мың теңге қайтарымды негізде қаржылық көмек алды. Ақпан айында Ресей Федерациясы аумағында облигациялар шығару мақсатында Компанияның «ҚТЖ Финанс» ЖШҚ еншілес компаниясын тіркеу жұмыстары жүргізілді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2016 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2017 ж. ақпанында ЕҚДБ арасындағы несиелерді қайта құру келісімін аясында 2016 ж. 22 желтоқсанда Компания 87,702,949 АҚШ доллары шамасында тенге көлеміне валюталық несиелер бөлігіне конвертация жасады. Конвертация арқасында қарыз көлемі 28,365,765 мың теңге және 5,630,384 АҚШ долларын құрады. Сыйақы 6 ай ставкасында жарты жылдық төлемдермен өтеледі. Жылдық транш АҚШ долларына LIBOR + 4.35% және теңге траншына all-in-cost³ + 2.95% құраған (14 Ескерту).

Берілген несиелер

2017 ж. қаңтар-ақпан айларында айналым қаржыларын қаржыландыру мақсатында Компания «KTZ Express» АҚ-на 1,500,000 мың теңгеге қайтарымды қаржылық көмек көрсетті.

2017 ж. қаңтар-ақпан айларында «ҚТЖ Жүк тасымалдау» АҚ-нан Компанияға жалпы 7,026,390 мың теңге көлемінде қаржылық көмек қайтарылды.

2017 ж. ақпанында ЕҚДБ арасындағы несиелерді қайта құру келісімін аясында 2016 ж. 22 желтоқсанда

Компанияның 200,000,000 мың теңге көлеміндегі бірінші облигациялық жобасының мемлекеттік тіркелуін жүзеге асырды. Қазақстан Республикасының Үкіметінің шешіміне сәйкес Компанияға «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-дан 50,000,000 мың теңге сомасында қаражат валюталық міндеттемелерді қайта қаржыландыруға және еурооблигацияларды өтеуге бөлінеді. Осы жеке қаржылық есептіліктің шығарылу күніне бағалы қағаздардың орналастырылуы жүзеге асырылған жоқ (35 Ескерту).

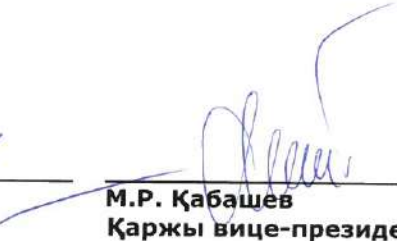
Дивидендтер

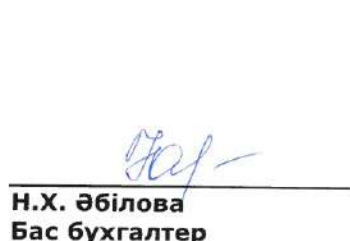
2017 ж. қаңтарда Компания 1,663,776 мың теңге (4,721,003 еуро) көлемінде «Logistic System Management B.V.» бірлескен ұйымынан 2015 ж. үшін дивидендтер алды.

Қаржылық есептілігін бекіту

Компанияның 2016 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жеке қаржылық есептілігінің нысандарын басшылық 2017 ж. 13 наурызда бекітті.

Қ.Қ. Алпысбаев
Президент
2017 ж. 13 наурыз

М.Р. Қабашев
Қаржы вице-президенті
2017 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер
2017 ж. 13 наурыз

³ All-in-cost ЕҚДБ үшін қаражат тартудың жалпы құнын білдіреді (жылдық мөлшерлеме ретінде айқындалған) кез келген көзден айқындалатын, ЕҚДБ-ның өз қалауы бойынша, және оған барлық комиссия, сыйақы, алымдар, баждар, шығыстар басқа валютада үшін қолжетімді, ЕҚДБ үшін деноминация тиісті сомаларын тиісті күнге немесе өзге бағамы анықталатын ЕҚДБ негізделген.